

ÜSAVAT

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 2 noyabr 2015-ci il Bazar ertəsi № 243 (6271) Qiyməti 40 qəpik

Xəbər

**MTN-in
İstintaq
İdarəsinin
rəis müavini
həbs
edildi**

yazısı sah.2-də

Gündəm

**Türkiyədə kritik parlament
seçkiləri baş tutdu**

Erkən seçimlərin də qalibi AKP oldu, o, tekpartiyalı hökumət qurmaq şansı qazanır; CHP ana müxalifət statusunu saxladı; HDP barajı aşmaya biler...

yazısı sah.3-də

**MTN-də sahibkardan
keçiyə görə 500 min dollar
alıblar -zərərçəkən danışır**

yazısı sah.12-də

**2015 - böyük pauza ili: tilsim ilin
sonuna qırılacaqmı?**

yazısı sah.11-də

**Bakı ilə Tiflis arasındaki qaz
mübahisəsinin pərdəarxası**

yazısı sah.5-də

**Baş Prokurorluq Elşad Abdullayevin
bacısı oğlu haqda açıqlama yaydı**

yazısı sah.2-də

**Azərbaycanın ən böyük bankında
ciddi ixtisarlar olacaq**

yazısı sah.13-də

Ekspert:

**"Təyyarə faciəsi Rusiya
hakimiyyətinə bir siqnaldır"**

yazısı sah.10-də

**Daha bir azərbaycanlı iş adamı
beynəlxalq axtarışa verildi**

yazısı sah.12-də

**Atalığına görə barmaqları kəsilən
uşağıın acı hekayəti**

yazısı sah.14-də

**Rusyanın Bakıdakı səfirliliyi
qarşısında anim aksiyası keçirildi**

yazısı sah.10-də

İlhamə Quliyevanın vəziyyəti ağırlaşdı

yazısı sah.14-də

**Onlardan Amerika ordusu da qorxur,
siravi vətəndaş da...**

yazısı sah.15-də

Azərbaycanda daha bir seçki dönəmi arxada qaldı

YENİ PARLAMENTİN TƏRKİBİ BƏLLİ OLDU - SİYAHİ

Müxalifətdən Milli Məclisə heç kim buraxılmadı; hakim partiya və MSK prosesin şəffaf və qanuna uyğun keçdiyini iddia edir; müstəqil və müxalifyönlü namizədlər isə əksini deyr; Qərb və MDB müşahidəçilərinin seçkini ilkin qiymətləndirməsi üst-üstə düşdü...

yazısı sah. 8 və 9-də

MTN sefi hansı nazirle səhbatda nə deyibmiş?

Eldar Mahmudovu "...o zaman mən hakimiyyətin yanında olmayacam" sözü bitirib iddiası var; vaxtılı Heydər Babayev də ehtiyatsız təstun qurbanı olmuşdu; sabiq nazirin Badamdar dəkəninin köçdüyü deyilir...

yazısı sah.5-də

Prezident İlham Əliyev:

**"ATƏT-in
hərəkətləri
qəbul edil-
məzdır..."**

yazısı sah.4-də

Mehman Əliyev:

**"Yaxın aylarda
vəziyyət daha
da pisləşəcək"**

yazısı sah.7-də

Novella Cəfəroğlu:

**"Seçkilərdən
sonra əfv
olacaq"**

yazısı sah.6-də

2015 Secim

Dünən Türkiyədə erkən parlament seçkiləri keçirilib. Budəkəni seçkilər ölkədaxili və ətrafında formalasən yetərinə mürəkkəb bir duruma, dövlətçiliyə və topluma qarşı terror təhdidlerinin görünməmiş miqyasda artırdığı dönmə təsadüf eleməsi ilə xüsusi diqqət mərkəzində idi.

O üzdən Türkiyə dövləti və cəmiyyəti dünən ciddi demokratiya (seçki) sınağından çıxmış idi. Bu, ən əvvəl ölkənin təhlükəsizliyi baxımından mühüm olmuş daşıydı.

Odur ki, 1 noyabr seçimləri bütün mənənlərdə kritik və tələyikli sayılırdı. Ele ona görə de parlament seçkilərinin təhlükəsizliyi rekord sayıda - 385 min polis və digər asayış keşikcisi təmin edib.

Səsverme Türkiye vaxtı sehər saat 8:00- da (Bakı vaxtı 9:00), şərqi bölgelərində isə saat 7:00-da başlayıb. Seçki məntəqələrinə erkən saatlarda gələn seçki məntəqəsi rehbərləri, məmurlar və müşahidəçilər seçkidən əvvəl andıçıları: "Heç bir təsir altında qalmadan, heç kimdən qorxmadan, seçki nəticələrinin tam və doğru olaraq müəyyən olunması üçün vəziətə qanuna uyğun olaraq yerinə yetirəcəyime namusum, vicdanım üstüna and içirom". Andicəmə mərasimindən sonra zərflər sayılıb, qutular nömrələnərək seçkiyə həzir vəziyyətə getirilib.

Səsvermədə ölkənin 54 milyonluq seçici elektoratının öz mövqeyini ifadə etməsi gözlənilirdi. Ali Seçki Şurasının elan etdiyi rəqəmlərə görə, seçkida ölkə xaricində isə 3 milyon nefer seçici səs verəcək. Bu il iyunun 7-də keçirilmiş parlament seçkiləri ilə müqayisədə ölkə daxilindəki seçicilərin sayı 310, xaricdəki seçici sayı isə 28 min nefer artıb. Oktjabrin 10-da Türkiyədəki diplomatik missiyalarında başlayan səsverme ayın 25-də başa çatıb. Ali Seçki Şurası ölkənin Şərqi və Cənubi-Şərqi bölgelərindəki bəzi vilayətlərdə səsvermənin saat 16:00-da başa çatmasına qərarlaşdırıb. Ümumilikdə səsvermə saat 18:00- da (Bakı vaxtı 19:00-da) yekunlaşıb.

Koalision hökumətin qurulmasla gətirməyən 7 iyun parlament seçkilərindən 5 ay sonra reallaşan erkən seçkilər bir əsas suala cavab verməli idi: Türkiyə toplumu yenidən hansıa siyasi qüvvəyə təkbaşına hökumət qurmaq şansı verecekmə?

Söhbət ilk növbədə hakim partiyaya - AKP-yə etimaddən gedir. Dünənki seçkilər onun həm təkbaşına hökumət formalaşdırmaq, həm də prezidentli üsul-idarəyə keçməkdən ötrü zəruri olan konstitusiya deyişiklikləri üçün yetəri mandata sahiblənmək baxımından sonuncu şans qismində qıymətləndirildi. Bundan ötrü AKP Türkiyə Büyük Millət Məclisində ən azı 276 (50+1), konstitusiya islahatlarını keçirmək üçünse daha artıq deputat yaradıqdan malik idi.

Ölkədə səsverme gününədək aparılan en son rəy sorğuları AKP-yə yüz faizli qələbə müjdələsə də, təkbaşına hökumət qurul-

Türkiyədə kritik parlament seçkiləri baş tutdu

Erkən seçimlərin də qalibi AKP oldu, o, təkpartiyalı hökumət qurmaq şansı qazanır; CHP ana müxalifət statusunu saxladı; HDP barajı aşmaya bilər...

ması və konstitusiya islahatları üçün onun xalqdan mandat ala biləcəyinin asan olmayacağından da xəber verirdi - hərcənd bir çox səsliyələr görə, Ankarada ötən ay töredilən dəhşətli terror aktı məhz hakim partiyasının reytinqinə işleyə bilər.

Bu xüsusda seçki öncəsi prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın verdiyi açıqlama situasiyanın həssaslığını yaxşı ifadə edir. Ərdoğan ümidi elədiyi bildirib ki, 1 noyabr seçkiləri dövlət üçün döñüş məqamı - birpartyalı idarəciliyə qayıdlı nöqtəsi olacaq. Bu barədə o, bazar günü seçkilərindən gözənlətilərini dələ getirərək bildirib. "Türkiyənin daha vaxtı yoxdur. Bazar günü - ölkəmiz üçün döñüş günüdür. Əgər xalq bir partiyaya şans verse, stabillik davam edəcək", - deye vurgulayıb Ərdoğan.

Bu, əslində elektorata bir işmariş, eyni zamanda xəfif bir xəbərdarlıq ididi ki, öncəki - 7 iyun nəticələri tekrarlansa, ölkədə gerçəyini qeyd edib.

Türkiyənin baş naziri Əhməd Davudoğlu isə doğma rayonu Konyada səs verib. Musavat.com-un məlumatına görə, Davudoğlu nəticədən asılı olmayaq "balkon çıxışı" edəcəyini bildirib. Baş nazir bütün vətəndaşları səs verməyə çağırıb.

Dünenki səsverme prosesi xırda-para incidentləsiz də ötüşməyib. Belə ki, Türkiyənin Kocaeli şəhərində səsverme zamanı çaxnaşma yaşanıb. Burada 80 yaşlı qadının səs vermesi üçün kömək edən qohumlarına AKP-çi müşahidəçi müdaxile edib. Tərefərlər arasında gərginlik yaşandı zaman

Cüçələrin seçkisi

Zəmin HACI
zaminhaci@gmail.com

Oməşhur boş sahə şəhərindən təsirlənərək belə yaza bilərdim: "Burada deputatxana seçkisi haqda yazı ola bilərdi". Sonra bütün sütunu boş qoyub çay içməyə gedərdim. Çünkü indiki seçki oyunu haqda heç bir fikrim yoxdur. Müşahidəm də yoxdur. Seçki günü bəzi optimist yoldaşların qanun pozuntuları haqda xəberlərini də oxumadım.

Ancaq bizim sütunu boş qoymaq kimi bir kefimiz yoxdur. Nəsə yazmaq lazımdır. Üstəlik, oxucuya hörməti saxlamaq şərtləyə nəsə yazmalyıq. Yoxsa nə var buranı "İqtidər açılım etdi, saxtakarlıq bitdi", "Rejim yenilənir, həbslər davam edəcək", nə bilim, "Ruslar Qarabağı qatarır" tipində min cür rəngarəng hap-gopla doldurmağa... Bunun üçün yüksək ağıllı tələb olunmur. Hətta Marsda sutkanın 24 saatı çağlayan bulaq tapılması haqda xəber qayırib Bilecəri sakinlərinə yaniq vere də bilərdim.

Ağlım kəsəndən bəri heç bir seçkiyə belə laqeyd olmamışdım. Dünənki seçki mənim üçün heç nə ifadə eləmirdi. Halbuki mənim seçki xatirələrim saysız-hesabsızdır. Nə sifətlər görmüşəm, bilsəniz... Saxta protokolu Məzahir müəllimə göndərmək üçün qapını bağlayıb guya namaz qılan tarix müəllimləri, əlində tutulan bir topa bülletenin ifşa olunmasını önlemək üçün "Əhee, sən mənim yaxama el atdin!" deyə şivən qoparan direktor-müəllimlər, məntəqədə işığı söndürüb qutunu dal qapıdan aparan polislər, müşahidəçinin ağızını-burnunu qana bülənd edən qoçular və saire və ilaxır.

Birdən-birə mənə elə geldi zaman maşınınə minib SSRİ-yə qayitmışıq. 1 noyabr 2015-ci il yox, hardasa 1985-ci ildir. Azərbaycan SSR Ali Sovetinə seçkilər keçirilir. Doğrusu, həmin günün yenidən qayitmasını çox istərdim. Yalnız ona görə ki, həmin vaxt Füzuli rayonu, Aşağı Seyidəhməddi kəndində seçkilərin keçirilməsinə təşkil edənlərdən biri olan atam sağ idi.

Açığı, atamın həmin dövrədə seçki məntəqələrində hansısa vəzifə tutub-tutmadığını bilmirəm. Ancaq hər seçkidən sonra - prinsipcə SSRİ-də hansısa orqana seçkilər tamamilə formalı idi, çünkü bəzən heç alternativ də olmurdu, partiya isə bircə dənə idi - atam evə qalın bez tipli, üzərine şəurlar yazılmış parçalar getirirdi. Anam o parçalardan... yorğan içliyi tikirdi. Altı uşaqlı ailə üçün xeyli qənaət demək idi. Mənim balaca vaxtlarım "Sov.İKP-yə eşq olsun!", "Yaşasın oktyabr inqilabı!", "Lenin yolunda" tipli şəurlar yazılmış yorğan-döşəklərdə keçib. Xüsusən anam yorğanın üzünü yuyanda və hərflər yazılı astar açıqdə qalandı çox əyləncəli görünürdü.

Bir də seçki qutuları vardı. Yəqin gənclər o qutuları görməyib, yaşılı adamlar isə xatırlayar. Dördkünc, kub formalı, qalın kartona bənzər materialdan qutular idi. Sovetlərin indiki kimi saxta şəffaflıq komedyası oynamaga ehtiyacı yox idi, çünkü ne xarici, ne daxili müşahidəçilər olurdu. Ona görə bülletenləri məntəqə sədrələri özəri "quşlayıb" həmin içi görünməyən qutulara doldururdular, hansısa ağızından şorba tökülen sağıcını, briqadıri "yekdiliklə" deputat qayırırdılar.

Bax, uşaqlıq bir də o qutuların həyatda daha uğurlu tətbiqinə tamaşa etməklə keçib: atam seçkilərdən sonra o qutulardan evə gətirirdi, anam isə həmin qutularda... ya cüce saxlayırdı, ya da un yığırdı. Balaca, sarı cücelər üçün bu daşınan qutular çox rahat evciye çevrilirdi. Qutuların eyni materialdan qapağı da vardı və bu qapağın ortasında poçt qutularındakına bənzər yarıq olurdu. Mən adətən o yarıqdan cücelərə baxıb əylənirdim. Həmin yarıqların bülleten atmaq üçün olduğunu yalnız böyüyəndə - müstəqillik dövrümüzzdə anladım. 1990-ci ilin deputat seçkilərində. İlk dəfə səsverme hüququm o zaman yaranmışdı və mən Dərnəgündəki seçki məntəqəsində Nəcəf Nəcəfova səs vermişdim.

Artıq çoxdanndır mən səsverme hüququmdan yararlanıbilmirəm. Adımı hər yerdən siliblər. Mehkəmə yolu ilə bərpa etdirməyə də həvəs yoxdur. Üstəlik, SSRİ seçkilərinin qayidırıqsa, ne mənası var?

Heç olmazsa kənd yerlərində qutuları camaata verin, içində cüce saxlasınlar.

□ Siyaset Şəbəsi

Asteroid gələcək, zülm bitəcək

Samir SARI

Görürəm, gənclər ürəklərinə salır, sosial şəbəkədə yazırlar: "Belə seçki olarmı? Rəzalet!"; "Şəhərin gözü açılmamış seçki saxtakarlığı başladı"; "Bir abırlılıq!" və sair və ilaxır.

Hiss olunur ki, onlar yenidirlər, belə şeyləri hələ indi-indi görürələr. Biz çox şanslıyiq, gözümüzü açandan seçkini belə görmüşük.

Bəzən adam nostalji ovqata köklənir, sovet vaxtinin seçkisini, türkün sözü, özləyir. Vallahi, o seçki indikindən daha yaxşıydı.

Partiya və hökumətimiz bir rayonda sağıcı, o birində tütünçü, bu birində üzümçü, başqa birində traktörçü, aran rayonlarında pambıqçı tapıldı, deputatlığa namizədiyi irəli sürdü. Bülletendə bircə onun adı olurdu. Səsvermə günü əmək kollektivlərini qoyun sürüsü kimi qabaqlarına qatıb məntəqəyə aparırdılar. Orda seçicilərə ideal seçim imkanı verirdilər: bülleteni ya sağ əlinlə, ya da sol əlinlə götürüb qutuya atmalıydın. Hami da dəməz-söyləməz öz bülletenini qutuya atırdı. Bəzən bir demaqoq adam tapılırdı, deyirdi, indi bu sağıcı gedib orda nə danışacaq. Tez ona deyirdilər: "Ədə hey, artıq-əskik danışma, antisovet təhliliyi aparma. Sən ölüsen, başını qırxbalarlar səni qoduqluğa".

Adam göründü ki, bir az da çox danışsa, doğrudan da bunun başını qırxbalarla basacaqlar, tez geri verirdi, sıfəti nə irişmə ifadəsi verib deyirdi ki, zarafat edir, çox layiqli nəmizəddir, bu da deputat olmayıcaq, kim olacaq.

Sovet dövrünün seçkilərinin bir üstün cəhəti vardi ki, seçkiqabığı təsviqat kampaniyasında söyüsmə, boğuşma olmurdu, "mən ondan yaxşı oğlanam, mənə səs verin", "On ildir deputatdır, nə edib sizin üçün", "Mən seçilsem yollarınız asfalt olacaq, qaz, su çəkdirdəm" kimi səhbətlər yox idi. Heç yazıq pambıqçi-namızəd "mənə səs verin" də demirdi, eləcə gülümşəyə-gülümşəyə deyirdi ki, sağ olsun partiyamızı, mən yüksək etimad göstərib, çalışacağam ki, etimadı doğruldum, bir beşillikdə iki beşilliyin planını yerinə yetirim.

Səsvermə günü məntəqələrde süpürلəşmə, itələşmə də olmazdı. Əslində heç saxtakarlıq ehtiyac da yox idi, amma komissiya üzvləri hər ehtimala qarşı seçki qutularını ləbeləb doldururdular. Seçilmeli olan adam onszu da seçilirdi və heç olmurdı ki, kimsə seçilməsin.

Prinsipce, indi da elədir, əvvəlcədən nəzərdə tutulmuş adamlar onszu da seçilir, sadəcə, indi əl-ayağa dolanşanlar, gərginlik yarananlar çıxdur. Seçki qutusunu qucaqlayıb göz bəbəyi kimi qoruyanlar, bu səbəbdən qutuya kərkinməkdə ittihəm olunaraq polis bölməsinə aparılanlar, özünün və təmsil etdiyi namızədin var-yoxuna söyüldüyüne görə protokol tərtib etdirmək istəyənlər, bir yerində bülleten gizlətməsindən quşqulandığı seçki komissiyası üzvünün alt paltarlarına baxış keçirilməsini tələb edənlər, məntəqəyə gəlmış əcnəbi müşahidəciyə "ser, bunlar saxtakarlıq edirlər" deyə şikayətlənlər, ser gedəndən sonra "suka" adlandırılaraq, danaboyun edilib məntəqədən çıxarılanlar var.

Bunlar seçkinin normal atmosferdə keçməsinə mane olurlar. Bu üzəndər ki, son illər camaat acıq eləyib seçkiyə getmir. Məntəqə seçki komissiyalarının üzvləri səsvermə günü boyunca çiyinlərinə palto, pləş, şal ataraq soyuq məktəb dəhlizlərində oturur, mechulluğa baxırlar. Elə olur, iki saatdan sonra kimsə azib-təzib məntəqəyə gelir. Onda komissiya üzvləri özlərini kimsəsiz adaya düşmüş və illərdən sonra canlı adam görmüş Robinzon Kruzo kimi aparırlar, fəallarırlar, tez adama bülleten təşkil edirlər və seçici fəallığının yüksək olması barədə yuxarılara raport verirlər.

Belə olmuşdu ki, bir dəfə Şərurda seçici fəallığını 101 faiz göstəmişdilər. Nə etsinlər, yarışma gedirdi. O biri rayonların başçıları günortaya qədər 80-85 faiz seçici fəallığı olduğu barədə raport vermişdilər və artırı-artıra gedirdilər, Şərurun böyükleri görmüşdülər, yox, bu gedişlə onlara çata bilməyəcəklər, artıq 99 və 100 faiz fəallığa dair raport verilib, bunlar da vurub hamını keçmişdilər - 101 faiz. Di gedin.

Eh, biz nə seçkilər görmüşük. Daxixmayın, gənclər, siz də çox görəcəksiniz. Hələ 2036-ci ilə qədər belə olacaq. Amma o vaxt Apofis asteroidi gələcək və Siyavuş Novruzovun yenidən mandat almasına mane olacaq. İnşallah.

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev noyabrın 1-də Rusiya Federasiyası Federal Məclisi Dövlət Dumasının MDB, Avrasiya integrasiyası və hemvətənlerin işləri üzrə komitəsinin sədri Leonid Slutski qəbul edib.

Azerbaycanda müxtəlif ölkələrdən və təşkilatlardan müşahidəciler missiyasının olduğunu vurğulayan Leonid Slutski Rusiya Federasiyası Dövlət Dumasından və MDB Parlament Assambleyasından ibarət müşahidəçi missiyaya rəhbərlik etdiyini deyərək onların avqust ayından başlayaraq seçkilərə hazırlıq prosesi ilə bağlı monitörinqlər apardıqlarını bildirib.

Bir neçə məntəqədə səsvermənin gedisi müşahidə etdiklərini vurğulayan L. Slutski bildirib ki, Qərbin bəzi dairələrinin verdiyi proqnozlardan fərqli olaraq məntəqələrdə heç bir qanun pozuntusunun qeydə alınmadığının, əksinə, əvvəlki seçkilərlə müqayisədə daha böyük irəliliyələrə nail olunduğu-

ATƏT-in Demokratik Tə-

Prezident İlham Əliyev: "ATƏT-in herəketləri qəbul edilməzdər..."

sistalar və İnsan Haqları Büxüdən Avropa ictimaiyyətinin, əksinə, əvvəlki seçkilərlə müqayisədə daha böyük irəliliyələrə nail olunduğu-

qeyd edib ki, bu təşkilat qəbul etdiyi qərarla siyasi ba-

rosunun seçkiləri müşahidədən imtina etməklə bağlı tekbaşına qərar vermək hüququna malik olmadığını vurğulayan dövlət başçısı bu qurumun bütün qaydaları və reglamenti pozduğunu bildirib.

İlham Əliyev deyib: "ATƏT-in Demokratik Təsəssətlər və İnsan Haqları Bürosunun vəzifəsi seçkini müşahidə etməkdir. Bildiyiniz kimi, biz onları dəvət etdik və ayrı-ayrı ölkələrə müşahidəcilərin sayının müəyyən edilməsi metodologiyası ilə bağlı izahat vermələrini xahiş etdik. Onlar bize cavab vermək əvezinə, ümumiyyətlə, müşahidəçi göndərməməyi qərara aldılar". Ölən başçısı bütün bu herəketlərin qəbul edilmiş olduğunu bildirib.

caq Avropanın Rusiya və İran qazının Gürcüstandan daşınmasına sicaq yanaşmadığı bəlliidir: "Ona görə də Gürcüstanın və Rusyanın istəyinin həyata keçməsi asan görünmür. Baş verən proseslərdə aydınlaşmayan və bir çox problemlər mövcuddur. İndidən hansı projeye üstünlük veriləcəyi barədə proqnoz vermək çətindir. Eyni zamanda bu da faktdır ki, Gürcüstanda Saakaşvili demokratiyası bərqərar olduğu üçün Gürcüstan cəmiyyəti Qərbə integrasiya xəttindən vaz keçmək niyyətində deyil.

Ona görə də Rusiyaya yaxın İvanaşvili hökuməti istəsə belə, Qərbə integrasiya xəttindən imtina edə bilmədi. Rusiya ilə "Qazprom" anlaşmasından siyasi anlamda çox da uzağa gedən nəticələr çıxmağın əsası yoxdur. Çünkü strateji anlamda Gürcüstan Qərbə integrasiya xəttindən vaz keçməyib. Nəcə ki, Qərbə strateji münasibətləri Tiflis pozmur, eləcə də düşünmürəm ki, Azərbaycanla da strateji münasibələri pozacaq addımlar atsın. Strateji münasibətlərə xələl gəlməsindən hər iki dövlət zərər görə bilər. Azərbaycanın dünyaya enerji dəhlizi Gürcüstandır. İkinci pəncərə Rusiyadır. Moskva marağın dadır ki, Azərbaycanın Gürcüstan pəncərəsi bağlaşın və Azərbaycan yegane pəncərə olaraq Rusiyaya möhtac qalsın. Son zamanlar Azərbaycan-Gürcüstan münasibələrində müşahidə olunan soyuqluq bundan qaynaqlanır. Münasibələrin korlanmasına Azərbaycan və Gürcüstan hakimiyyətlərinin imkan verəcəyinə inanıram".

□ Etibar SEYİDAĞA

"Rusiya Azərbaycanı regionda təkləmək istəyir"

Natiq Miri: "Moskva Azərbaycanın Gürcüstan pəncərəsinin bağlanmasında maraqlıdır"

Gürcüstan hökumətinin son vaxtlar Rusiya və Ermenistanla yaxınlaşması fonunda Azərbaycanla münasibətlərdə problemlərin yaşandığı müşahidə edilir. Bir çox siyasi təhlilçilər hesab edir ki, Cənubi Qafqaz regionunda kartları qarışdırın yənə Rusiyadır və deyəsən, Ermenistana bu situasiyada epizodik rol ayırmagı qərara alıblar.

Söhbət Azərbaycanın Gürcüstandakı mövqelərini zəiflətməkdən, İran qazının Avropa bazarlarına çıxmazı perspektivlərini əngəlləməkdən və bütün bunların əvəzində dividend olaraq Ermenistana hələlik fantastik görünədə, qaz traniziti ölkəsi statusu qazandırmaqdır. Söhbət Rusiya qarşısında demək olar ki, tək qaldı. Neticə etibarilə Cənubi Osetiya və Abxaziya Gürcüstandan qoparıldı. Lakin bununla belə Gürcüstan dayanmadı və NATO-ya integrasiya xəttini daha da gücləndirdə də, hələ də bu ölkə NATO-nun qapısı kandarında saxlanılır. Hətta Gürcüstanın müdafiə naziri bu yaxınlarda bəyan etdi ki, əgər 2016-cı ilə NATO-nun sammitində Gürcüstan NATO-ya tam hüquqlu üzv olaraq qəbul olunmasa, Gürcüstanın gələcəyi çox qaranlıq görünür.

Politoloq Natiq Miri hesab edir ki, son zamanlar Gürcüstanda baş verən prosesləri, verilən bəyanatları, atılan addımları bu ölkənin xarici siyasetində şaxələndirmə adlandırmaq mümkündür. Rəsmi Tiflis ölkənin təkcə Qərbə üz tutmaqla, Azərbaycandan gələn enerjiye arxayın olmaqla ayaq üstə qalmasının çətin olduğu qənaətinə gəlib: "Saakaşvili dönməndə Gürcüstan birmənalı olaraq Rusiyani işgalçi və düşmən obrazında görəmkələ bərabər, Qərbə integrasiya xəttini tutmuşdu. Gürcüstana öz torpaqlarını Rusiya işgalindən qorumaq üçün Qərbədən ciddi dəstək olmadı və Gürcüstanı.

deməyə əsas verir ki, Gürcüstan Rusiyadan qorunmaq üçün təkcə qərbyönümlü siyaset deyil, xarici siyasetdə müəyyən şaxələndirmə prosesinə rəvac vermək istəyir. Rusiyaya yönelik müəyyən müsbət addımlar atılması bununla bağlıdır. "Qazprom"un mavi yanacağının Avropaya axınında Gürcüstanın tranzit ölkə olmasının məsələsinin gündəmə gətirilməsi də bununla bağlıdır. Gürcüstanın Rusiya ilə enerji yaxınlaşması istər-istəməz bu ölkənin enerji məsələsində Azərbaycana bağlılığını azalda bilər. Rusiya Gürcüstanı özünə bu şəkildə yaxınlaşdırmaqla həm də Azərbaycanı regionda təkləmək istəyindədir". Politoloq qeyd etdi ki, an-

Eldar Mahmudov

Heydər Babayev

Eldar Mahmudovun nazir vəzifəsindən uzaqlaşdırılması ilə Milli Təhlükəsizlik Nazirliyində (MTN) baş verən mübhəm proseslərdən 15 gün keçdi. Respublika Prokurorluğu bu müddət ərzində həbslərlə bağlı yalnız bir dəfə qısa məlumat yaydı. 15 gün ərzində həbslər digər qurumları da əhatə etdi ki, bu barədə də heç bir rəsmi məlumat yoxdur.

Öten həftə Bakı Telefon tədbir görüleceyini deyib və Rabitəsi İstehsalat Birliyinin rəhbərliyi Beytulla Hüseynov, Rabitə Nazirliyinin Aparat rəhbəri Vüdat Zeynalov və Beynəlxalq Əlaqələr və Hesablaşma Mərkəzinin direktoru Cəlil Cəferov həbs edilib. Bundan bir neçə gün əvvəl isə Vergilər Nazirliyinin Vergi Cinayətlərinin Təhqiqi Departamentinin rəisi, general Vüdat Məmmədov saxlanılıb.

Noyabrın 1-də, nəhayət, məmurları bir-birinin ardınca həbs edilən Rabitə və Yüksek Texnologiyalar naziri Əli Abbasov da məsələyə münasibet bildirib. Nazir "hesab edirəm ki, Milli Təhlükəsizlik Nazirliyində baş verənlərlə bağlı Rabitə və Yüksek Texnologiyalar Nazirliyində heç bir qanun pozuntusuna yol verilməyib" deyib.

Əli Abbasov saxlanılanlar barəsində qanun çərçivəsində naziri belə E.Mahmudo-

MTN şefi hansı nazirle söhbətdə nə deyibmiş?

Eldar Mahmudovu "...o zaman mən hakimiyyətin yanında olmayacam" sözleri bitirib iddiası var; vaxtilə Heydər Babayev də ehtiyatsız tostun qurbanı olmuşdu; sabiq nazirin Badamdarlı villasından köcdüyü deyilir

vun işdən çıxarılması ilə müyyən müddət vəzifədə qalmak limiti qazandı.

Yeri gəlmişkən, "Azadlıq" qəzeti iddiasına görə, nəqliyyat nazirinin hədəfə gəlməsində Eldar Mahmudovun rolunu olub. Xəbərə görə, MTN-in sabiq şefi dövlət başçısına

artırdığını deyib. İddia olunur ki, həmin nazir "bəs, hakimiyyət laxlasa, siz nə edəcəksiniz"

sualına MTN şefi "o zaman mən iqtidarin yanında olmayıacağam" deyib. Bu söhbət isə prezidentə çatdırıldıqdan sonra nazir barədə qəti qərar verilib.

Xəbərin nə dərəcədə gerçəyi eks etdirdiyini birmənali demek olmaz. Amma yada sa-laq ki, 2008-ci ildə iqtisadi inkişaf naziri Heydər Babayev də bu cür ehtiyatsız davranışının qurbanı olmuşdu. 2005-ci ildə Fərhad Əliyevin yerinə nazir təyin edilən H.Babayevin məclislerin birində qazandığı yüksək mövqeyə görə prezidentə deyil, ailə üzvlərindən birinə minnətdər olmasına deməsi onun karyerasını nöqtələdi. 2008-ci il prezident seçkilərindən sonra dövlət başçısı Nazirlər Kabinetdə ona yer vermedi. Hakimiyyətdaxili mübarizələrde bu kimi kompromatlardan

istifadə edilməsi faktları var ve E.Mahmudovun bu cür vurulmasındaki sırr pərdəsi sırasında bu iddianın da yaşamaq haqqı var.

Öten həftə E.Mahmudova hakimiyyət düşərgesindən üvanlanmış bir cümləlik ittiham nədənse, diqqətdən kənardə qaldı. Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli mətbuatı müsahibəsində Eldar Mahmudov haqda riyakar ifadəsini işlədi. Sitati olduğu kimi təqdim edirik: "Eldar Mahmudov kimi riyakar şəxsin fəaliyyəti ilə ölkəmizdəki içtimai-siyasi sabitliyin və təhlükəsizliyin heç bir əlaqəsi olmayıb". "Riyakarlıq" Azərbaycanın siyasi hakimiyyətinin lüğətində ən sərt ittihamdır. Prezident Administrasiyasına yaxın kadr hesab olunan və Azərbaycanın əksər qanunlarının müəllif kimi tanınan Ə.Hüseyinov bu ifadəni işlətməsinin mə-

suliyyətini hamdan yaxşı başa düşür. Heç şübhəsiz "riyakar" dedikdə, açıqlaması da, E.Mahmudov haqda həm de hansısa dəqiq bilgilərə əsaslanır.

Eldar Mahmudovun bu müddədə harada olması haqqda da ziddiyətli informasiyalar sənqimir. Ən son xəbərlərə görə, sabiq nazirin həbs təhlükəsi sovuşmasa da, ona müyyəyen teminatlar da verilib. Belə ki, onun və ailəsinin təhlükəsizliyinə zəmanət verilməklə yanaşı, Xüsusi Dövlət Mühafizə Xidmətinin əməkdaşlarının quruması altına alınıb. Mümkündür ki, bu yolla həm de E.Mahmudov ciddi nəzarət altında saxlanılır. Onun Badamdarlı villasında yaşamadığı və ailəsi ilə başqa bir üvnava daşındığı deyilir. Son hadisələrin sabiq nazirə "oldürücü" təsir etdiyi də gələn xəbərlər sırasındadır.

□ "Yeni Müsavat"

Bakı ilə Tiflis arasındakı qaz mübahisəsinin pərdəarxası

Qubad İbadoğlu: "Bu, siyasi məsələdir... Azərbaycan hakimiyyəti Gürcüstan hökuməti ilə danışqları davam etdirməli və..."

Bakı ilə Tiflis arasında qaz məsələləri etrafında yaşanan gərginliklərin Azərbaycan prezidentinin Gürcüstana bu heftə reallaşacaq səfərində aradan qaldırılacağı gözlənilir.

Öten heftə isə Ermənistan prezyidenti Serj Sarkisyan Tiflisə işgəzar səfər etdi, bir sıra görüşlər keçirdi. Səfərin olağacı barədə xəberin yalnız bir gün əvvəldən açıqlanması da Tiflis və İrəvan arasındaki mü-

nasibətlərdə hansıa mühüm vəfovqələdə hadisələrin yaşandığını göstərir. Rusyanın "Qazprom" şirkətinin Gürcüstana qaz satması ilə bağlı anlaşmanın gündəmə gəlməsi ilə paralel şəkildə

İqtisadi Tədqiqatlar Mərkəzinin rəhbəri Qubad İbadoğlu "Yeni Müsavat" a bildirdi ki, "Qazprom"dan qaz alınmasına dair Gürcüstan hökumətinin apardığı danışqlarda bu zərurət iqtisadi faktorlarla əsaslandırılsada, bu, sərf siyasi məsələdir: "Gürcüstan hökumətinə sual olunur ki, SOCAR sizin bazarda həmisi həkmən mövqedə olub, nədən indi bu məsələni gündəmə getirib, inhisarlığın aradan qaldırılması ilə əsaslanırırsınız? Əger rəqabetli bazar

olduğunu vurğuladı: "Hesab edirəm ki, Azərbaycan hakimiyyəti Gürcüstan hökuməti ilə danışqları davam etdirməli və SOCAR-ın bizim üçün strateji əhəmiyyət yüksək olan ölkədə mövqeyinin qorunmasına dəstək vermelidir".

Siyasi şərhçi Mehman Əliyev isə hesab edir ki, Tiflisin qaz siyasəti ilə bağlı məsələdə başqa məsələlər var: "Gürcüstanın ərazisindən Ermənistana qaz gedir. Onun təxminən 10 faizini gürcülər tranzit haqqı kimi pulsuz, bir hissəsinə də pulla alırlar. Azərbaycan qazı da Gürcüstandan keçir, ordan da tranzit haqqı olaraq pulsuz və ya aşağı qiymətə alırlar. O mənada Gürcüstan üçün hansıa anlaşmaya getmek normaldır. Mən orda başqa proseslər görmürəm. Amma bir məsələ var, 2008-ci ildən sonra Gürcüstanın anti-rus əhvali-ruhiyyəsi güclü idi. Son vaxtlar Gürcüstanın gedəndə görürəm ki, Ru-

Qubad İbadoğlu

□ Cavid TURAN

İş ve İŞİD ardından gedənlərimiz

Elşad PASASOY
epashasoy@yahoo.com

Gəlin, nə özümüzü, nə də başqasını aldatmağa çağışmayaq. Seçkilərin necə, hansı şəraitdə keçiriləcəkini təkcə biz yox, bütün dünya gördü. Ona görə də amerikalı, avropalı, MDB-li qonaq-müşahidəçilərin "çox ciddi seçici aktivliyi"nin olması haqqda dedikləri gülməli göründüyü kimi, müxalifətin "xalq bu hakimiyətə yox dedi" kimi bəyanatları da reallığı əks etdirmir.

Bəli, iqtidar fürsəti dəyərləndirdib ölkəmizi hədəf seçmək üçün bəhane axtaranlara əsl seçki dərsi vermedi. Gerçəklilik budur ki, müxalifət de seçki prosesindən ictimai fikri öz xeyrinə deyişmək üçün yararlanır bilədi. Deyek ki, təbliğat üçün 4 dəqiqəlik efr vaxtı ayrılmadı. Ancaq axı, ən azı ayrılan aksiya yerlərində seçicilər görüş fürsətindən yararlanmaq olardı. Bircə partiya görüş-miting keçirdi, ora da gələnlərin sayı heç minə çatmadı. Deməli, müxalif düşərgədə öz durumu barədə ciddi götür-qoy etməlidir. 3 il sonrakı prezident seçkisine bu vəziyyətdə getməye dəyməz...

Beynəlxalq təşkilatlarla Azərbaycan hakimiyəti arasında sərt ritorikanın sonda hakimiyət deyişikliyinə getirib çıxaraçaq, yaxud müxalifətin işinə yarayacaqı barədə ümidi bir kənarə qoymaq lazımdır. Beynəlxalq aləmin başı daha ciddi məsələlərə qarşı, Azərbaycan məsəlesi onu ilgiləndirmir. Olsa-olsa hər kvartalda Bakını təhdid edən bəyanatlar, qətnamələr masaya qoyulacaq. Belarus nümunəsi ortada...

Digər tərəfdən də Azərbaycan təkələmiş duruma salınıb. Bu məmlekətin neft-qazının "gülünü dərən"ler indi burdakı boş, ya yarımqıq quyuların üzərində "demokratiya ağacı" əkmək isteyində deyillər, bunu da bilmək lazım. Əks təqdirdə müxalifətin daha mübariz, bütöv, xalqın daha inamlı olduğu illərdə hakimiyətin yanında dayanmadırlar. İndi xeyir ola, pərən-pərən olmuş müxalifətin seçkide iştirak etməməsinin dərдинi çəkən olublar. Kimsə məni inandırmağa çalışmasın ki, burda saf niyyət var.

Seçki saxtakarlıqlarının miqyasının genişlənməsinin ən pis cəhəti o deyil ki, beynəlxalq aləm neticələri legitim saymayıacaq. Ən pisi odur ki, ilbəil Azərbaycan xalqında səsinə, sözünə, özüne inam hissi ölüziyir. Xaricdə oxuyan bir tələbə inboxsuma yazib ki, ölkəyə qayıtmamaq qərar verdim. İki il əvvəl başqa ovqatdaydı... Hərəkat dövrü bu inam ölçüyəgəlməz idi, hətta bizim xalqı "ilin mübariz xalqı" adlandırmışdır. İndi ise biz küll halında sabaha inamı olmayan topluma çevrilimişik. Bu inamsızlıdır insanları en yaxşı halda mühacirətə axın etməye, ən pis halda intihara el atmağa vadar edən.

Üç gün əvvəl bir iş adamı atasının məzari başında özüňü gülləldi. Sonra məlum oldu ki, biyan biznesi ilə məşğulmuş, sonradan borca düşüb. Gerek ölkədə elə bir durum bərəqərər olsun ki, ne kasib, nə də varlı günün birində ümidiyi özüqarış qəbiristanlıqda defn etdir)meye qərar verəsin. Bu durumu da Qərb paytaxtları yaratmayacaq, bu, bizim işimizdir...

Seçki bitdi, ən uzağı daha bir ay barəsində danışılacaq. Amma həyat davam edir. Özümüzə qayıtmalı, hər birimiz real situasiyanı saf-cürük etməliyik. Ümidsiz topluma istenilən qərarı qəbul etdirmek çox asan olur. İnami olmayan cəmiyyəti Qarabağın təsliminin "zəruriliyinə" də inandırmaq mümkündür, "SSRİ"-nin tərkibinə qayıtmagın "yeganə çıxış yolu" olduğunu da. Necə ki, ümidsiz vətəndaşlarımız vədlərə inanıb "cənnət" ardınca İŞİD-in başkəsnələrinə qəşənmişlər. Onların bir qismi həyatından oldu, başqları azadlığından, digərləri də Suriya çöllərində bombalar altında canının hayındadır.

...Yazının bu məqamında bir xəbər aldım. "Sədərək" yarmarkasında işləyən uzaq qohumlardan biri alverin "öldüyüñ" görüb dükəni bağlayıb və Çeçenistana tikintidə işləməyə gedibmiş... Üç gün əvvəl avtomobil qəzasına düşərək ölüb. İki uşağı başsız qaldı... Amma təkcə son aylarda iş ardınca xaricə gedən, orda erməni əli ilə, yaxud müəmmalı qəzalarla dünyasını dəyişənlərimizin sayı bilirsınız! nə qədərdir? Böhranlı dövrədə isə ölkədən axının artacağı deyilir. Hələ rəsmən 30 min iş yerinin bağlandığı etiraf olunur...

Təessüf ki, əsasən gənclər gedir ölkəmizdən. Həm də onlar Qarabağ üçün döyüşməliyilər axı... Kimsə yaxasını kənarə çekməsin, bu gənclər sabaha olan inamını itirdiyi üçün baş götürüb gedirlər. Təkcə iş yox, ele İŞİD ardınca gedənlərə görə də günahkarıq. Bu insanlar ölkənin "kisə"sindən gedir, istənilər hakimiyət üçün itkidir. Ele müxalifət üçün də...

Ölkəmizdə hər dəfə ictimai-siyasi önem daşıyan və ya bayram günlərində siyasi möhbəusların əfv olunacağı ilə bağlı ictimaiyyətdə gözləntilər olur. Parlament seçkilərinin keçirilməsi və 9 Noyabr Dövlət Bayrağı Günü'nün yaxınlaşması möhkum ailələrinin ümidiyi yenidən artırır.

Bəzi ekspertlərə görə, Qərble münasibətlərin iliqləşdiriləcək və 1 noyabr seçkilərinin legitimliyinin tanınması zərureti hakimiyəti seçkidən sonra belə bir addim atmağa sövq edə bilər.

İnsan Haqları üzrə İşçi Qrupunun üzvü, hüquq müdafiəçisi Novella Cəfəroğlu bu barədə "Yeni Müsavat" açıqlama verdi: "Əfv olacaq, bu, dəqiqlikdir. Amma vaxtını bilmirəm. Parlament seçkilərindən sonra işçi qrupumuzla birge Əfv Məsələləri Komissiyası ilə görüşümüz olacaq. Bu barədə mətbuatı məlumat veriləcək".

Əfv Məsələləri Komissiyasının üzvü Məlahət İbrahimqızı da bildirdi ki, parlament seçkilərindən sonra komissiyanın gündəliyinə uyğun iclas keçiriləcək: "İlk önce onu bildirim ki, Əfv Məsələləri Komissiyası bayramlardan və ya

"Seçkilərdən sonra əfv olacaq"

Novella Cəfəroğlu:
"Seçkilərdən sonra
Əfv Komissiyası ilə
görüşümüz olacaq"

Məlahət İbrahimqızı:
"Seçkilərdən sonra
komissiyanın
gündəliyinə uyğun
növbəti iclas
keçiriləcək"

ictimai-siyasi önem daşıyan günlərdən asılı olmayaraq daim fealiyyət göstərir, müntəzəm iclaslar keçirir. Komissiya 20 ildən çoxdur ki, əfv məsələlərini həll edir. Lakin nə-

dənsə insanlarda elə bir düşüncə var ki, əfv yalnız bayramlarda olur. Qanuna əsasən, möhkum cəzasının müəyyən hissəsini çəkməlidir. Eyni zamanda qarşı tərefin de

razılığı olmalıdır. Prezidentimiz də çalışır ki, hər əfv siyahısında yüzdən çox adam yer alınsın. Hazırda bize xeyli müräciət verilib. Ölkəmiz üçün həzirdə ən önemli məsələ olan parlament seçkilərindən sonra komissiyanın gündəliyinə uyğun növbəti iclas keçiriləcək".

Əlavə edək ki, Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına görə, əfv sərenəməni imzalamak prezidentin müstəsna hüququdır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Əfv Məsələləri Komissiyası isə möhkumların siyahısını hazırlayaraq ölkə başçısına təqdim edir. Onların hazırladıqları siyahı tövsiyə xarakteri daşıyır. Komissiyanın sədri Prezident Administrasiyasının rəhbəri Ramiz Mehdiyevdir.

□ Xalidə GƏRAY

diyini qətiyyətə söylemək mümkündür".

Q.Hüseynli onu da dedi ki, əslində hər şey bəllidir, her şey razılışdırılmış. Söhbətin hələlik razılışdırılmış olmayan tərefi Ermənistandan öz qoşunlarını işgal edilmiş ərazilərdən geri çekməsinə hansı şəkildə razılıq verib-verməsədir: "Ermənistən müxtəlif variantlara əl atır. Gah 2 rayonun verilməsini, gah 3 rayonun verilməsini ortaya atır, gah 2 üstəgəl 3 variantı ilə beş rayonun geriye qaytarılmasını, iki rayonun isə Dağlıq Qarabağın statusunun müəyyən edildiyi vaxtda bir bazarlı obyekti kimi saxlamağı ortaya atır. Ermənilərin içərisində 7 rayonun birdən qaytarılması ilə bağlı yekdil fikir yoxdur. Amma Rusiya ilə Azərbaycan və Rusiya ilə Ermənistən arasında qeyd olunan məsələdə bir razılışma var. Sadəcə, ermənilər hələ ki, beş rayonun mərhələ-mərhələ, iki üstəgəl üç variantı üzrə qaytarılmasına razılıq verirler. Bunu necə nəticələnəcəyi söylemək çətindir. Amma hər halda bu ilin sonuna qədər prezidentlərin görüşündə masa üzərində razılışdırılması mümkün olan müəyyən təkliflər olmalıdır. Prezidentlərin görüşündə ya 5 rayonun birdən qaytarılması məsələsi, ya da 2 üstəgəl 3 variantı üzrə rayonların tədricən qaytarılması məsələsi razılışdırıla bilər. Ermənistən vaxtı uzadarkən guya qoşunların geri çəkilməsinin texniki cəhətdən çətinliyi və uzun vaxt aparan proses olduğunu Rusiya ilə danışqlarda bəhanə gətirir. Lakin Kreml istəsə Ermənistənin bu bəhanəsini elindən ala bilər. Hər halda prezidentlərin görüşündə Dağlıq Qarabağın etrafındaki rayonların azad olunması məsələsini haqqında razılıq əldə edilə bilər".

□ Etibar SEYİDAĞA

5 rayonun qaytarılması ilə bağlı sensasiyalı açıqlama

Qabil Hüseynli: "Əslində hər şey razılışdırılıb..."

Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ ərazisinin etrafındaki işgal olunmuş rayonlardan 4-5-nin geri qaytarılması mövzusu yenidən gündəmə gəlməyə başlıyib. Xüsusən Ermənistanda dekabr ayında Konstitusiyanın dəyişdirilməsi üçün referendumun keçiriləcəyi məsələsi etrafında gedən səhəbətlərdə həmin rayonların Azərbaycana qaytarılmasına hazırlıq getdiyi kimi səhəbətlər ortaya çıxıb.

Nüfuzlu rusiyalı siyasi ekspert Andrey Piontovski bəyan edib ki, Avrasiya Birliyinə qoşulmaqın qarsılığında Moskva Bakıya işğaldəki rayonlarının bir hissəsini qaytarmaq təklif edəcək. Bu arada Ermənistənən sabiq baş naziri Qrant Baqratyan mövzuya dəxli olan və kifayət qədər diqqətli açıqlama verib. Müxalifənlü Lragir.am-in yazışmasına görə, Baqratyan bildirib ki, Ermənistanda gözlənilən konstitusiya islahatları məhz "4-5 rayonu Azərbaycana qaytarmaq üçün" düşünülüb. Baqratyan bayan edib ki, Sarkisyan təkbaşına Qarabağı vere bilmədiyi üçün konstitusiyani dəyişmək qərarı verilib ki, Qarabağ məsələsi referendumda çıxarılsın. "Həzirdə regionda sülhün bərqərə olunması üçün hamı rayonların təhvil verilməsini tələb edir, ona görə həm konstitusiya islahatları məhz "4-5 rayonu Azərbaycana qaytarmaq üçün" düşünülüb. Baqratyan bayan edib ki, Qarabağın etrafındaki işgal olunması məsələsini haqqında razılıq əldə edilə bilər. Hər halda prezidentlərin görüşündə razılışdırıla bilər. Ermənistən vaxtı uzadarkən guya qoşunların geri çəkilməsinin texniki cəhətdən çətinliyi və uzun vaxt aparan proses olduğunu Rusiya ilə danışqlarda bəhanə gətirir. Lakin Kreml istəsə Ermənistənin bu bəhanəsini elindən ala bilər. Hər halda prezidentlərin görüşündə Dağlıq Qarabağın etrafındaki rayonların azad olunması məsələsini haqqında razılıq əldə edilə bilər".

Qabil Hüseynli

zählədə olan 4-5 rayonun qaytarılması məsələsi yenə aktuallaşmışdı, hətta uzağı avqusta qədər rayonların azad olunacağından səhəbət gedirdi. Amma vaxt ötdü, bu, baş vermədi. Mənə belə gələr ki, Putinin oxu Suriyada daşa dəyib. Yeni proseslər onun gözəldiyi sənari üzrə getmir. Amerika uzun fasıldından sonra aktiv surətdə Rusiyaya qarşı dayanmağa qərrə alıb. Belə bir vəziyyətdə Moskva Cənubi Qafqaz regionunda mühüm dövlət olan Azərbaycanla münasibətlərini sıxlasdırmak istəyir. Azərbaycan da yaranmış vəziyyətdə torpaqlarının azad olunması məsələsini haqqlı olaraq öncəxarar. Odur ki, Dağlıq Qarabağın etrafındaki rayonların azad olunması mövzusunda danışqların başlanı-

"Baxış bucağı"

Səhətimiz seckii gönü-nə təsadüf etdiyindən daha çox seckisonrakı situasiyadan danışmağa tütünlük verdik. Əslində seckii ab-havasının o qədər də hiss olunmadığı təbliğat-təşviqat dövründən sonrakı səsverme günlündən də qeyri-adi nəse gözləməye daymadı. Ancaq bizi narahat edən seckilərdən sonra Bakı ilə Qerb paytaxtları, həmçinin şimal qonşumuz arasında münasibətlərin necə tənzimlənəcəyi, iqtisadi böhrandan ölkəmizin necə çıxacağı, hakim düşərgədə baş verənlərin haraya aparıb çıxarağrı kimi mühüm məsələlərdir. "Turan" İforma-siya Agentliyinin direktoru Mehman Əliyevlə səhətimizi teqdim edirik.

- *Mehman bəy, parlament seckilərindən sonrakı Azərbaycanı necə təsəvvür edirsınız?*

- Azərbaycan iqtisadi böhran yaşayır. Düzdür, 1995-ci ildən başlayaraq 1998 və 2008-ci ildə də böhran yaşandı, ancaq onun ciddi təsirləri olmadı. Xüsusilə 2008-ci ildə neftin qiymətinin düşməsi qisamüddətli oldu. Amma indiki böhran kifayət qədər ciddidir və hakimiyət çox ciddi problemlər yaşayır. Ciddi şəkildə maliyyə çatışmazlığı var. Vaxtilə beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq o qədər də əhəmiyyət kəsb etmirdi. Çünkü neft pulları var idi və Azərbaycan hökuməti beynəlxalq maliyyə qurumları ilə yaxından əməkdaşlığı o qədər maraqlı deyildi.

Amma indiki dövr kifayət qədər ağırdır. Biz son aylar görür ki, hakimiyət beynəlxalq maliyyə qurumları ilə əlaqələri inkişaf etdirməyə çalışır. Yeni kreditlər almaq və onların vasitəsilə başqa investisiyaları Azərbaycana cəlb etmək isteyirlər. Hətta may ayında Azərbaycan tərəfi bildirmişdi ki, Mədən Sənayesində Şəffaflıq Təşkilatından çıxacaq- lar. Vaxtilə Azərbaycan onun üzvü idi, sonra isə öhdəliklərini yerine yetirmədiyinə görə naməzdiyi yənəlməmişdi. Özləri də bəyan edirdilər ki, bize lazım deyil, özümüz çıxacaq. Amma indi dəvət edirlər və deyirlər ki, biz əməkdaşlıq etmek isteyirik, statusumuzu bərpə olunması-nı arzuluyırıq. Çünkü Azərbaycan hökuməti maksimal dərəcədə xaricdən kreditləri ölkəyə cəlb etmək istəyir. Daxili re-surslar artıq tükənib, neftin istehsalının azalmağı, qiymətin düşməsi kifayət qədər problemlər yaradıb. Qeyri-neft sektor da indiki dövrde onu əvəzleyə bilmir. Ona görə də seckilərdən sonra Azərbaycan hakimiyəti davamlı olaraq bu siyaseti aparaq. Söhbət təkcə maliyyə qurumlarından getmir. Çünkü maliyyə qurumları digər qurumlar olmadan bu prosesdə iştirak edə bilməz. Çünkü Azərbaycanda qanunun alliliyi, investisiyaların qarantiyalı olması, demokratik və ifadə azadlığı sahəsində problemlər var. Yəni beynəlxalq maliyyə qurumları zəncirələr bir-birinə bağlıdır. Biz bilirik ki, burada ABŞ və Avropa ölkələri aparcı rol oynayır. Ona görə də Azərbaycan hakimiyəti bu institutlara əməkdaşlığı getməyə məhkumdur. Mənçə, gələcəkdə bu əməkdaşlıq genişlənəcək. Başqa çıxış yolu yoxdur.

- *Amma seckilər arafəsində Bakıya xeyli təpkilər gəldi, Azərbaycan da adekvat reaksiya verdi. Yəni bu kimi hal-lar seckidən sonra münasibi-*

bərləri gərginləşdirməyəcək?

- Yox. Qerb, sadəcə olaraq, öz xəttini davam etdirir. Brayza, ardınca Morningstar Azərbaycan tərəfini dəvət edirdilər ki, gəlin təkamül yoluyla islahatlar aparın, müsəlman aləmində yene də liderliy edin. Hətta deyirlər ki, eks halda bu, inqilabi proseslərə getirib çıxarar. Azərbaycan hakimiyəti bütün resursları mobilizə edib ehtimal olunan inqilabi vəziyyətin qarşısını almağa çalışır və islahatlar hazırlı olmadığını ifadə edir. Amma böhran vəziyyəti tamam başqa situasiya yaradıb, hakimiyətin mövqeləri xeyli zəifləyib. Qerb də bunu başa düşür. Seckilərlə bağlı da kifayət qədər mənfi rəylər olacaq. Yəni demək olar ki, yarı-legitim tanınma olacaq. Bu isə Azərbaycan hakimiyətinin mövqelərini da-

xil idi, yoxsa sizin üçün da gözlnilməz oldu?

- Bu məsələdən danışanda ümumi vəziyyətə baxmalıyıq. Yaz aylarında biznes adamlarının da həbsləri oldu. Ziya Məmmədovun imperiyasının dağılması da unudulmamalıdır, ondan bu gün pulları qaytarmayı tələb edirlər. Yəni bu böhran vaxtıla ört-basdır edilən xeyli problemləri üzə çıxardı. Sistemdə belə problemlərin olacağı gözlnilən idi. MTN məsələsinə geldikdə, əlbəttə, orda kifayət qədər problemlər var. Amma bu, daha çox xarici faktora bağlıdır. Burada mən daha çox Rusiya faktorunu görürəm. Mənçə, Moskva Bakıya Rusiyaya qarşı hansıa əməliyyatlara keçirilməsi, qeyri-dostluq hərəkətlərinin olması faktlarını ortalığı qoyub. Yəni yuxarı səviyyədə buna reaksiya verməyə mə-

rir. Bu iş deyib ki, xəbəri yoxdur, onları cəzalandıracaq və s. Amma Putin deyir 1 ay sonra Dövlət Departamentindən məktub aldı ki, biz harada və necə işləyirik, özümüz bilərik. Bu, onu göstərdi ki, məsələ həll olunmayıb. 27 apreləndə isə Azərbaycan mediasında, əsasən də hökumətyönlü mediada anti-amerikan kampaniyası başlayır. San ki Azərbaycan tərəfi demək istayırdı ki, o, Amerikanın müttəfiqi deyil, əksinə, Amerikaya qarşıdır. Yəni burda nələr baş verir, Azərbaycanın xəbəri yoxdur, ya da məcburi şəkildə etdirmək isteyirlər. Rusiymanın Təhlükəsizlik Şurasının katibi Patrushev də elan etdi ki, bir sıra MDB dövlətlərinin ərazisində ABŞ-in iştirakı ilə bioloji silahlar hazırlanır. O ölkələrin adını çəkmədi. Amma fakt odur ki, MDB dövlə-

- *Mehman bəy, ümumiləşdi-rəndən yaxın aylarda bizi nələr gözləyir?*

- Yaxın aylarda vəziyyət daha da pisləşəcək. Çünkü iqtisadi durum getdikcə pisləşir. Ona görə də intensiv şəkildə hakimiyət çalışacaq ki, bir tərefdən Qerbə münasibətləri düzəltsin, beynəlxalq institutları cəlb etməklə xarici investisiyaları bura gətirsin. Bunun üçün xeyli qərarlar verilməlidir, çünki bütün seckii komissiyaları hökumətin əlinindədir və orada başqa bir şey baş verməyəcək. Ola bilər ki, orda iştirak edən nəmizədlər tərefindən yeni pozuntular qeyd olınacaq, bu, qaçılmalıdır. Amma bütövlükdə onlar seckii prosesinə girərək seckinin antiderəmətliyinə inansınlar, digər tərefdən stimul yaranmalıdır ki,

"Yaxın aylarda vəziyyət daha da pisləşəcək"

"Bizi çox böyük və maraqlı dəyişikliklər gözləyir"

"Bizi çox böyük və maraqlı dəyişikliklər gözləyir"

ha da zəiflədəcək. Burda bir məsələ də var: İlham Əliyev üçün çox vacibdir ki, onun qərarlarını əcəvən şəkildə təsdiqləyən qanunverici orqan olsun. Yəni ona opponentlik edən və ya nezarət edən hansıa qurum olmasına istəmir. Ona görə də seckilərin bu formada keçirilməsi onun üçün çox vacibdir. Hesab edirəm ki, Cəmil Həsənlinin elan etdiyi siyahı öz təsdiqini tapacaq. Bu proses tamamlandıqdan sonra hakimiyət müəyyən əməkdaşlığı gedəcək, çünki buna məhkumdur, ayrı çıxış yolu da yoxdur.

- *Yay aylarında biza müsahibənizdə demisdiniz ki, ilin sonlarına doğru hansıa ciddi addımların atılacağını gözləyirsiniz. MTN ətrafinda baş verənlər gözləntilərinizə da-*

bur olublar və reaksiya da bu formada oldu. İndi deyirlər filan-kəsin villası var. Məmurların həmisinin villaları, biznesi var. O təbəqədə bu, cinayet sayılır, bu, normal hal kimi qəbul olunur. Əslində MTN işinin arxasında tamam başqa məsələlər durur. Məcbur idilər ki, bùr cərəsiyə versinlər, başqa çıxış yolu yox idi.

- *Bəs, Eldar Mahmudovun "dərin dövləti", dövlət çevrili cəhdələri və s. bağlı deyilənlər?*

- 26 aprelədə Rusiya televiziyyasında Putin haqda film getdi. Orda Putin birbaşa deyir ki, mən 2002-ci ildə Buşa zəng edib demişdim ki, Azərbaycan ərazisindən ABŞ-in kəşfiyyat idarəsi Rusiyaya qarşı əməliyyatlar keçirir və Bakı da buna dəstək ve-

bur olublar və reaksiya da bu formada oldu. İndi deyirlər filan-kəsin villası var. Məmurların həmisinin villaları, biznesi var. O təbəqədə bu, cinayet sayılır, bu, normal hal kimi qəbul olunur. Əslində MTN işinin arxasında tamam başqa məsələlər durur. Məcbur idilər ki, bùr cərəsiyə versinlər, başqa çıxış yolu yox idi.

- *Müsavat Partiyası son günlərdə seckidə iştirakdan imtiyin etdi, bundan əvvəl bir sra təşkilatlar də boykot qərarı vermişdi. Seckii ilə bağlı verdiyi qərarları müxalifətə nə qazandıracaq və seckisonrası situasiyani necə görürsünüz?*

- Müxalifətin bir qrupu evvelden seckiləri boykot etdi -

etdilər. Bu şəraitə yaranan da hakimiyət oldu. Həqiqətən də Azərbaycanda seckii əhvali-rühiyyəsi və seckii prosesi yox idi.

- *Bəs bir mühitdə seckiyə getmək hakimiyətin nəyinə lazımdır? Aparıcı siyasi təşkilatların 3-5 üzvünün parlamentə düzəsməsi çoxmu təhlükəli ididi?*

- Hakimiyət nəyin bahasına olursa-olsun lazımi parlamenti formalasdırmaq isteyirdi.

Yoxsa sonradan bizi təqnid edəcəklər, danlayacaqlar, bunu næzərə almırlar. Hesab olunur ki, yenə də müəyyən qurumlarla münasibətlərde yumşalma, əməkdaşlıq olacaq, vəziyyət düzəlcək. Necə ki, Lukasenko bunu etdi, siyasi məhbusları buraxdı, yenə də yumşalma, əməkdaşlıq mühiti var. Yəni hakimiyət üçün bu parlamenti in-di ki məqəmdə bu formada formalasdırmaq vacib idi. Bu şəkil-də formalasdırılan parlament istənilən qərarı şərtsiz qəbul edəcək.

Azərbaycanda Rusyanın maraqlarından danışarkən demək olmaz ki, Bakı bunu isteyir və təmin edir. Bu, məcburiyyət-dən irəli gəlir. Məsələn, Rusiya tərəfi həmisi Azərbaycandan tələb edir ki, dənəçox onun mal-larını alsın, onun ərazisindən investisiya qoysun, rus şirkətinə şərait yaratın. Bir də tələb olunur ki, Azərbaycan ərazisindən Rusiyaya getirir. Amma Rusiya ilə bağlı orda bir şey yoxdur. Yəni açıq görünür ki, Rusiyadan ehtiyatlanma var.

- *Müsavat Partiyası son günlərdə seckidə iştirakdan imtiyin etdi, bundan əvvəl bir sra təşkilatlar də boykot qərarı vermişdi. Seckii ilə bağlı verdiyi qərarları müxalifətə nə qazandıracaq və seckisonrası situasiyani necə görürsünüz?*

- Müxalifətin bir qrupu evvelden seckiləri boykot etdi -

insanlar gedib uzunmüddətli kreditlər alıb harasa yatırsınlar. Yəni bu, çox ciddi məsələdir. Hakimiyət buna gedəcək. 90-ci illərdə hakimiyət ilk növbədə məhz maliyyə resurslarının hamisini elinə keçirtməyə, biznesi sixidirəmətliyə çalışıdı ki, bütün biznesmenlər hakimiyətə işləsin. O cümlədən də medianın iqtisadi cəhətdən çökdürülməsi, sonra elə alınması prosesi getdi. Bu gün əks proses gedir. Yəni azadlıq vermək üçün bir tərefdən iqtisadi qərarlar verilməlidir, digər tərefdən qanunun alılıyi təmin olunmalıdır, məhkəmələr azad olunmalıdır. Azad cəmiyyət olmayan yerde azad, liberal iqtisadiyyat mümkün deyil. Ona görə də bizi çox böyük və maraqlı dəyişikliklər gözləyir. Azərbaycan hakimiyəti bu vaxta qədər Qəribin ortaya qoyduğu məsələləri qəbul etmirdi, çünki neft pulları var idi, güclü idi. Bundan sonra isə Qəribin təkliflərini qəbul etməye məcbur olacaq... Ancaq vəziyyət çox sürətli dəyişir. Kəçən il heç kim gözlemirdi ki, bir il sonra bu hadisələr baş verəcək. Mənsə keçən ilin avqustunda deyirdim ki, ilin sonunu gözleməyin, ilin əvvəlində dəyişikliklər olacaq, hakimiyət insanları bundan artıq sixidirəmətliyəcək. Onda mən deyirəm ki, səç optimistəm. İndi gözlenir ki, gələn il Rusiya üçün ən çətin, böhranlı il olacaq. Rusiyada vəziyyət çətin olacaqsə, görün Azərbaycanda necə olacaq. Elə bu gün yoxsulluq, işsizlik artmaqdır, şəhərdə nə qədər dükənlər bağlanıb. Vəziyyət göz qabağındadır...

□ Elşad PAŞASOV

**Bəşər Əsəd
Suriya üçün
daha nə edə bilər?**

Hüseyinbala SƏLİMOV

Avstriyada maraqlı dövlətlərin Suriyadakı prosesləri müzakirə edərkən prezident Bəşər Əsədin məsələsinin bir qədər arxa plana keçirməsi ziddiyətli və bir qədər də narazı reaksiyalar doğurdu...

Səudiyye Ərebistanının xarici işlər naziri elə orada bəyan etdi ki, Əsəd bütün hallarda hakimiyetdən gedəcək. Amma İranı da müzakirələrə qatmağa nail olan Rusiya hər halda özünün məqsədine çatdı - aparıcı dövlətlər istəməsələr də Əsəd məsəlesi haqda hələlik susmağa qərar verdilər...

Suriyadakı prosesləri araşdırın ABŞ strateqləri bütün hallarda haqlıdırlar - nə qədər ki, Əsəd hakimiyətdədir, Suriyada yaxşını pisdən, normal müxalifəti ise radikal avantüristlərdən ayırmak çətin olacaq, bu, bütün qüvvələri IŞİD-ə qarşı yöneltməyə imkan verməyəcək. Amma nə etmək olar? Rusiya Əsəddən çox möhkəm yapışır, bütün vəsitələrlə onu müdafiə edir. Fəqət, ABŞ-in Suriyaya məhdud sayda quru qoşunlar göndərmək haqda bəyanatı reallaşarsa, ola bilsin, çox şeyi yerbəyer etmək mümkün olacaq...

O ki qaldı Əsədə, Moskva hełə də israr edir ki, Suriyada hakimiyət məsələsini bu ölkənin cəmiyyəti həll etməlidir. Fəqət, sual olunur: bəs dörd il ərzində hələk olan yüz minlərlə insan neçə, onlar Suriya cəmiyyətinə aid deyilmə? Və yaxud ölkədən didərgin düşmüş milyonlarla insan neçə, onlar da Suriyanın vətəndaşı deyillərmi?..

Nə qədər qəribə olsa da, adam hətta xarabaliğə çevrilmiş Suriyanın yaxın gələcəyini proqnozlaşdırmağa çətinlik çəkir. Amma düşünürük ki, Əsədin özü üçün Suriya xalqından isteyə biləcəyi yeganə şey hakimiyəti təhvil verib başqa ölkəyə yaşamaq üçün getməyə cəmiyyətin razı olmasına. Əreb ölkələri ona qarşı çox açılıdır. Amma onu müdafiə edən İran kimi dövlət, Əsədi siyasi dalandan xilas edən Rusiya var. Əsəd bu ölkələrdən istədiyi birini seçə bilər...

Biz diktatorlar haqqında çox yazmışq və indi də yazırıq. Məqsədimiz də bu adamların siyasi portretini çizməqdır. Gel ki, bu gün bunu etməyəcəyik. Ən azı ona görə ki, hamiya hər şey aydınır...

B.Əsəd və onun kimilər ölkələrini elə bir vəziyyətə gətirib əzarlıqlar ki, artıq bundan o tərəfə yol görünür. Suriya dörd ildir ki, vətəndaş müharibəsi yaşıyır ve dörd ildir ki, Əsəd öz xalqına qarşı vuruşur, ölkə darmadağın edilib və xarabaliğə çevrilib. Elə ona görə də yazının başlığına belə bir sual çıxdıq. Doğrudan da adam soruşmaq istəyir ki, B.Əsəd ölkəsinə və xalqına qarşı daha hansı pisliyi edə bilər?..

Bəzən deyirlər ki, aparıcı dövlətlər gözləyir və hər şey dağilandan, məhv ediləndən sonra, necə deyərlər, əl-ayağa düşürlər. Ne demək olar? Tamamilə olmasa da, belə sözlərde müəyyən qədər həqiqət var...

Amma hami gözləyir ki, bəlkə bu diktator deyilən zümrədə sağlam, rasional məntiq baş qaldıras, necə deyərlər, onlar ağıllarını başlarına yıgarlar. Amma o qədər qəliz vəziyyət yaranır ki, aparıcı dövlətlərin müdaxilə etməkdən sajavı çərəsi qalmır...

Təbii ki, aparıcı dövlətləri tamamilə təmizə çıxarmaq fikrindən uzaq. Amma öz təqsirlərini etiraf etməyənlər onu həmisiət başqalarının üstüne atır və belə bir fikir də formalşadırlar ki, guya ki, hər şey məhz ölkələrin xaricində həll olunur...

Həqiqətdə beledirmi? Əlbəttə ki, yox. Düzdür, zəiflərin daha güclülərin şikarı olması təkcə biologiyada israr olunur...

Elə beynəlxalq siyasetdə də qismən beledir - zəiflər özərinin də xəbərləri olmadan bir gün şikara çevrilirlər...

Amma güclü cəmiyyətləri, güclü xalqları heç kim öz məraqlarına təbe edə bilməz. Sadəcə, ona görə ki, onlar güclüdürlər...

Baxın. Ətən əsrin birinci yarısında Rusiya imperiyasında yaşananları da indi o vaxtın böyük dövlətlərinin gizli sövdələşməsi kimi yozurlar. Bəli, böyük bir imperiya çökdü və parça-parça oldu, ölkə, onun iqtisadiyyatı dağıldı. Amma sonra nə oldu?.. Bir vaxt böyük bir ölkəni dağıtdıqları iddia edilən bolşeviklər onu addım-addım bərpa etməyə, ayağa qaldırmaya başladılar. Onu da nəzərə alın ki, o vaxt bolşevik Rusiyasına heç kim kömək etmirdi. Amma bolşeviklər Rusiyani əvvəlki hüdudlardan da geniş hüdudlarda bərpa etdilər. Niyə? Ona görə ki, bu, güclü xalqdır...

Düzdür, güclü xalq haqqında təsəvvürler bir az başqa cür olur. Amma hər şeyi öz adı ilə adlandırmak lazımdır. Xalq istəyəndə çox şey edə bilir...

Rusyanın Suriyada IŞİD qüvvələrinə qarşı əməliyyatlar adı ilə başlatdığı hərbi əməliyyatlardan oktyabrın 31-də bir ay ötdü. Bu vaxta qədər Rusiya Hərbi-Kosmik Qüvvələrinin (HKQ) Suriyada IŞİD-in 1600-dən çox infrastruktur obyekti məhv etdiyi bildirilir. Bu barədə Rusiya Silahlı Qüvvələri Baş Qərargahının Baş Əməliyyat İdarəesinin rəisi, general-polkovnik Andrey Kartapolov məlumat verib:

"Rusiya aviaqrupunun Suriya Əreb Respublikasında hərbi əməliyyatlara başlamasından bir ay ötdü və müəyyən yekunlar barədə danışmağın vaxtı çatıb. Ətən bir ay ərzində bizim təyyarələr 1391 hərbi uçuş edərək terrorçuların 1623 obyekti məhv edib. Bura 249 müxtəlif idarəetmə məntəqəsi və rabitə qovşağı, terrorçuların hazırlanması üçün 51 düşərgə, terrorçuların əldəqayırmış partlayıcı qurğu hazırladığı 35 zavod və emalatxana, 131 döyüş surəti və yanacaq anbarı, həmçinin 371 dayaq məntəqəsi və istehkam mərkəzi, 786 səhra düşərgəsi və müxtəlif bazalar daxildir".

Rusyanın Suriyada IŞİD-ə zərbələr endirməyə başlamasının düz bir ayının tamamında -31 oktyabrda Misirin Sinay yarımadası üzərində Rusyanın sənəsinin təyyarəsi müəmmələ şəkildə qəzaya uğrayıb və 224 nəfər hələk olub. Təyyarə Şarm əl-Seyxdən Sankt-Peterburqa uçurmuş. IŞİD terror təşkilati Misirdə qəzaya uğrayan Rusya təyyarəsini vurduqlarını iddia edib. Rusya təyyarənin vurulduğunu təkzib edirdi. IŞİD-in Misir qolu təyyarənin videosunu da paylaşır. Rusiya mətbuatında yer alan məlumatə esasən, təyyarə ilk uçuşunu 1997-ci ildə edib. Təyyarə bir dəfə eniş edərkən quyuğu yere sürtünüb və ayılar təmirdə qalıb.

İŞİD-in təyyarə hadisəsini öz üzərinə götürməsindən sonra alman aviadaşına şirkəti "Lufthansa" Misirin Sinay yarımadası üzərində hava uçuşları dayandırmaq qərarı verib. Qərar Rusya sənəsinin təyyarəsinin həmin nahiyyədə qəzaya uğraması ilə əlaqədar verilib. Məlumatə görə, uçuş-

"Təyyarə faciəsi Rusiyadakı hakimiyətinə bir signaldır"

Elxan Şahinoglu: "Putin Suriyaya müdaxilə qərarı verərkən onun gələcək fəsadlarının hamisini hesablaya bilmədi..."

lar Airbus 321 təyyarəsinin Suriyaya qırıcı təyyarələr yeqəza səbəbləri tam dəqiqləşəndək dayandırılıb. Bundan qabaq Fransanın "Air France" şirkəti sözügedən ərazi üzərində hava reyslərini təxirə salmaq barədə qərar vermişdi. "Atlas" Araşdırımlar Mərkəzinin rəhbəri Elxan Şahinoglu "Yeni Müsavat" açıqlamasında bildirib ki, təyyarə faciəsinin texniki qəza və ya terror nöticesində baş verib-verməməsindən asılı olmayaraq bu hadise Rusiya üçün signaldır: "Ukraynada hakimiyət dəyişikliyindən sonra Putin təkbaşına qərar verdi ki, Krimi və Donbasi Ukraynadan ayırmalı lazımdır. Putin bu qərarı verərkən bunun gələcək fəsadlarının hamisini hesablaya bilmədi və fəsadlar Rusiya üçün çətindir. Hərçənd IŞİD-in bu hadisəni həyata keçiriyini dəqiq söyləmək olmalıdır. Hərçənd IŞİD-in bu öz üzərinə götürdüyü mə-

Rusiya vətəndaşlarını və mərakezlərini hədəf alacaqlar".

Ekspert qeyd etdi ki, bundan sonra Rusiya vətəndaşlarının təhlükəsizliyi üçün addımlar atmalıdır: "ABŞ-in öz terrorçulara qarşı savaş aparanda öz vətəndaşlarının təhlükəsizliyi haqqında düşünür. İsraildə də bu cür siyaset var. Əvvəlcədən vətəndaşlarına xəbərdarlıq edirlər ki, hansı ölkələrə getməsinlər. Rusiya hakimiyəti isə belə məsələləri diqqət etmir. Rus turistlər Qərb turistlərinin getmədiyi ən təhlükəli yerlərdə gedib dincərlər. Bəzən görürük ki, bunun fəsadları da olur. Əgər Rusiya IŞİD kimi təhlükəli qruplaşmaya zərbələr endirirsə, ABŞ və digər Qərb ölkələri kimi düşünməlidir ki, bunun əks zərbələri də olar və vətəndaşlarının təhlükəsizliyi haqqında düşünməlidir. Çeçenistan mühərabəsi zamanı çəçen mücahidləri harda mümkün idisə Rusiyaya zərbələr endirildilər, yüzlərə Rusiya vətəndaşının hələk olduğu oyləmlər həyata keçirildi. Yəni Çeçenistanda Moskvadan apardığı mühərbiyi belə fəsadları olurdu. Misir üzərində 224 nəfərin hələk olması ilə nəticələnən təyyarə faciəsi Moskvani diqqətlə olmağa vadar etməlidir".

□ **Etibar SEYİDAĞA**

Rusyanın Bakıdakı səfirliyi qarşısında anim aksiyası

Rusyanın Azərbaycandakı səfirliyinin qarşısında bu ölkənin aviaqəzada hələk olan vətəndaşlarının xatirəsini anim mərasimi keçirilib.

Virtualaz.org saytı xəber verir ki, Bakı sakinləri Misirdə qəzaya uğramış "Airbus A321" təyyarəsinin sənəsiñin xatirəsini anmaq üçün

bazar günü səhər saatlarından etibarən sefirliyin önüne gəlməyə başlayıb.

Bu aksiyanı işıqlandıran "RİA Novosti" agentliyi qeyd edir ki, yaşışa və güclü küləye baxmayaq, bakılırlar sefirliyin konsulluq şöbəsinin binasının önüne toplaşır, ora gül dəstələri qoyub, şam yandırıblar. Qəzada 25 uşağın hələk olmasına işarə olaraq sefirliyin qarşısına xeyli oyuncaq da getirilib. Aksiyada Bakıya parlament seçkilərini izləməyə gəlmiş rusyalı jurnalistlər də iştirak edib.

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Qarabağa dair sülh danışqları üçün ən əlverişsiz illərdən biri - 2015 başa çatmaq üzrədir. Hər şeydən göründüyü kimi, ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrleri - Ceyms Uorlik (ABS), Pyer Andryu (Fransa), İqor Popov (Rusiya) bunun daha çox fərqlikdir. Odur ki, onların regional təzəcə başa çatan səfəri da böyük ehtimalla, bu ili heç olmasa simvolik uğuru ehtiva edən akkordla başa vurmağa, "qaločka" qoymaşa hesablanmışdı.

Bundan ötrü isə bir ildən çoxdur görüşməyən Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərini heç olmasa 2015-ci ilin sonuna dek bir araya gəlməyin zəruriliyinə inandırmaq səyləri göstərilir. Alınacaqmı?

Məsələ ondadır ki, Azərbaycan prezyidenti İlham Əliyev həmsədrlərlə görüşdə erməni həmkarı Serj Sarkisyanın ünvanına kəskin ifadələr işlədi. Bir sıra təhlilçilər görə, bu faktın özü İlham Əliyevin Ermənistan prezyidenti ilə görüşdə maraqlı olmadığını təzahüründür.

Xatırladaq ki, İlham Əliyev Ermənistan rəhbərliyini təxribatlarından el çəkməməkdə ittiham edib. Azərbaycan prezyidenti nümunə kimi keçən ilin oktyabrında prezidentlərin Paris danışqlarından cəmi iki həftə keçməmiş Ermənistanın işğal olunmuş Azərbaycan ərazilərində genişməyən hərbi təlimlərə başlamasını gətirib. Məhz bu hadisədən sonra cəbhə bölgəsində vəziyyət gərginleşib. Azərbaycan ordusu 2014-cü ilin avqust ayında işğal altındakı Ağdam rayonunun səmasında Ermənistana məxsus helikopteri məhv edib.

Prezyident həmçinin Sarkisyanın əmri ilə Ermənistan ordusunun başqa diversiyalarla da məşğul olduğunu vəsitiyələrin diqqətine çatdırıb və Sarkisyanı diktator adlandırb. İlham Əliyev fikrini belə əsaslandırb ki, Sarkisyan Dağlıq Qarabağın Erme-

nistanın tərkib hissəsi olduğunu bəyan eləməklə yeni siyasi təxbibata əl atıb. "Bu, dözləməz, hətta Ermənistən rəsmi mövqeyinə belə zidd olan bəyanata da, əfsuslar olsun ki, vəsitiyələr tərəfindən heç bir cavab verməyib", deyə - əlavə edib ölkə başçısı.

Bir sözə, həmsədrlər Azərbaycanda rəsmi Bakının gözləmədikləri sərt ritorikası ilə üzləşib. Bu və digər səbəbdən siyasi şərhçilər ilin sonuna dek Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin görüşməyəcəyini ehtimal edirlər.

Əslində buna lüzum da yoxdur. Nə verəcək bu görüş, əger o, status-kvonun uzanmasına xidmət edirse və münaqişə tərəfləri arasında heç bir etimad atmosferi yoxdursa, daha önemlisi, həm işgalçi Ermənistən, həm də vəsitiyə dövlətlər konstruktiv yanaşmadan uzaqdırlarsa?

Bu xüsusda diplomatların budəfəki səfəri zamanı xalq diplomatiyasını yenidən gündəmə gətirmək cəhdləri diqqət çəkir. Söhbət azərbaycanlı və erməni qacqınlarla dialoq yaratmaq təşəbbüsündən gedir. Siyasi müşahidələrə görə, belə bir təşəbbüs amerikalı həmsədr Ceyms Uorlikdən gelib.

Yada salaq ki, Bakıda olarkən Dağlıq Qarabağın Azerbaycanlı icması ictimai Birliyində görüşdə bunları deyib: "Bizim məqsədləri-

məsələsəniz, həmçinin həmçinin

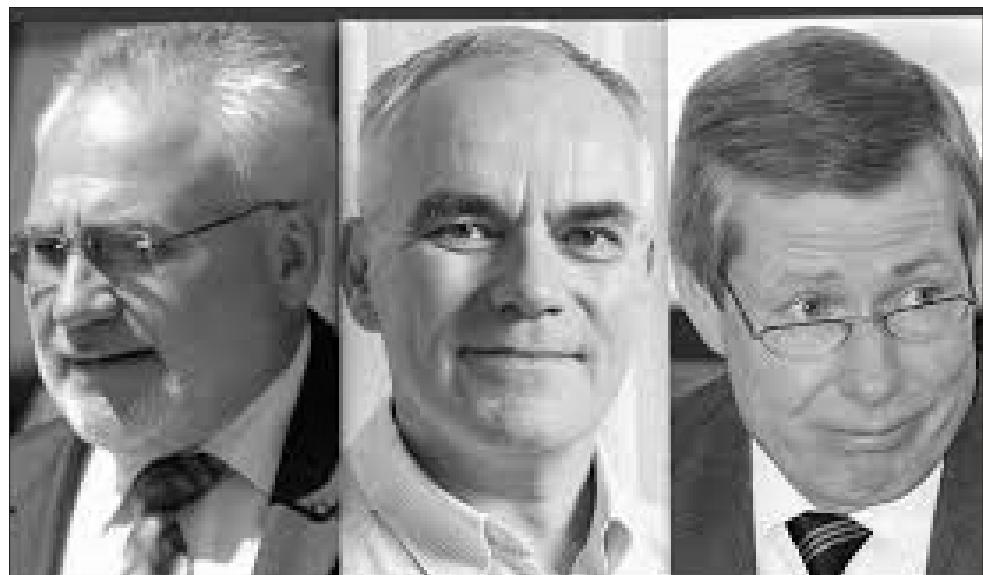
Qarabağ

2015 - böyük pauza ilə tilsim

İlin sonuna qırılacaqmı?

Həmsədrlərin son səfəri də bu yöndə ugursuzluğa tuş gələ bilər; prezidentlərin görüşü ən çox kimə lazımdır? Rusiyalı analitik: "Nə Rusiya, nə də Qərb Qarabağ məsələsinin həllinin "qızıl səhm paketinə" sahib deyil..."

mizdən biri informasiyaları her iki tərəfə təqdim etməkdir. Biz hər iki tərəfdə həqiqətən sülh istəyən yaxşı insanlarla tanış olduq. Onlar təhlükəsiz şəkildə yaşamaq isteyirlər. Azərbaycanı düşmən hesab etməyən ermənilərlə də tanış olduq. Münaqişənin sülh yolu ilə həllini tapmaq bizim ümumi işimizdən asılıdır. Bizim ümumi vəzifələrimizdən biri tərəflərin yaxınlaşması, etimad tədbirlərinin gücləndirilməsidir".

Bəs, Qarabağa dair danışqların limitinin tükəndiyini söylemək mümkündürmü? Rusiyalı politoloq, MDB ölkələri üzrə ekspert Arkadi Dubnov hesab edir ki, hələlik yox. Rusdilli minval.az sayt-

na açıqlamasında o bildirib: "Sülh danışqlarının limiti heç vaxt tükenmir. Bu haqda kim danişırsa, o, adətən özünü elə göstərir ki, rəqibi qorxutmaq istəyir. Əslində isə rəqib qorxmır, çünkü əla başa düşür ki, bütün bu ritorika müstəsna olaraq daxili tələbat üçündür. Bu ritorika rəhbərliyə qətiyyətli və cəsarətli imicini, xalqa - öz liderine inam-etişmədi,

ölkəyə real olaraq konflikt zonasında status-kvonu dəyişməyə hazırlıq istəyir. Əslində isə hərbi cəhdən düşməndən üstün olması rəyini təmin etməkdən ötrür".

"Qarabağ ixtilafının həlli nasibətlərin pisləşməsi fonda - Azərbaycanla Ermənistən təmsil olunmasında görülür. Simvolik həll isə - həll deyil, ən yaxşı halda problemi qeyri-müəyyən müddətə dondurmaqdır.

səbəbə ki, Kreml hələ də SSRİ-ni hansısa formada bərpa etmək planlarından əl çəkməyib.

Putinin Avrasiya layihəli məhz buna hesablanıb. Qarabağ konfliktinin həlli isə avtomatik şəkildə və bir-dən-birə iki Güney Qafqaz respublikasını Moskvadan uzaqlaşdıracaq, Kremlin regionla bağlı maraqları da, Avrasiya planları da ciddi zərbə alacaq. Bəzi təhlililər görə, Rusiya konfliktin həllini, - o da simvolik formada - Azərbaycanla Ermənistən təmsil olunmasında görülür. Simvolik həll isə - həll deyil, ən yaxşı halda problemi qeyri-müəyyən müddətə dondurmaqdır.

Ermənilər seçki keçirilən kəndləri atəşə tutdular

Tərəf rayonunun təmas xəttinə yaxın Qaradağlı kəndində yerləşən 95 sayılı Tərəf Seçki Dairəsinin 12 sayılı seçki məntəqəsində Milli Məclisə seçkilərə səsvermə keçirilib. Report-un xəbərinə görə, burada iki - Qaradağlı və Qapanlı kəndlərinin əhalisi səs verib.

Sakinlər bildirib ki, səhər saatlarında erməni silahlı bölmələri kəndi atəşə tutub: "Lakin bu bizim seçki ehvalimizi pozmayıb".

Göründüyü kimi, işğalçı qüvvələr seçki günündə də dinc durmayıb.

"Məndən bir keçiyə görə 500 min dollar alırdılar. Yazdlar ki, guya keçi və qanadlı qoyun fırqları qədimi əntiq əşyadır, ölkəyə qacaqmalçılıq yolu ilə keçirmişəm. Halbuki mən ölkədən çıxmamışdım, sərhəd aşmamışdım". Bu sözü "Yeni Mütəsəbat"ın açıqlamasında sahibkar Əhməd Mirzəyev deyib.

Sahibkar Milli Təhlükəsizlik Nazirliyi (MTN) tərəfindən qondarma ittihamla üzləşdiyini, qanunsuz olaraq məhkum edildiyini söyləyib. Ə.Mirzəyev MTN-də başına gətirilən müsibətlərdən sonra həyatının alt-üst olduğunu, xəstəlik tapdığını da gizlətmir.

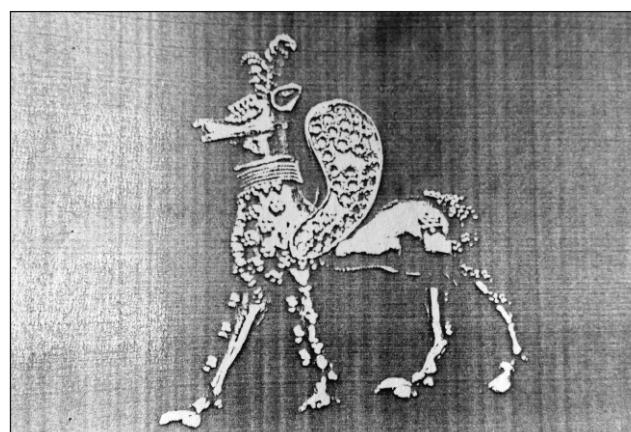
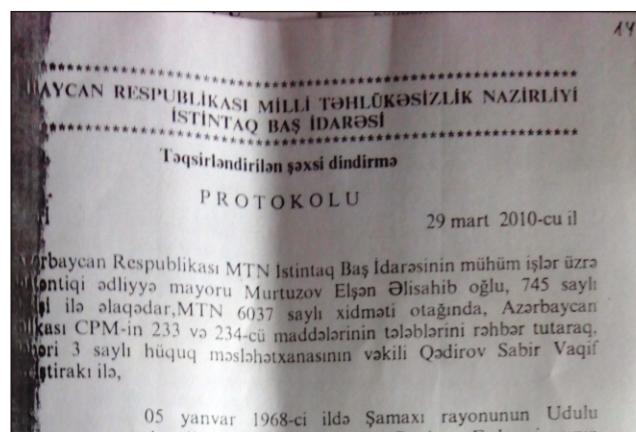
2010-cu il martın 27-də MTN-ə çağırılan sahibkar oranı 21 gün sonra, çox ağır şərtlərtər altında tərk edə bilib:

"Martin 27-si, Novruz bayramı idi. Məni ora çağıranda hansısa anlaşılmazlıq olduğunu düşündüm. Orada məni Təhsin Ağayevin-MTN-in İstintaq Baş İdarəsinin şöbə rəisiinin yanına apardılar. O, elə səhət apardı ki, onun barəmdə xeyli məlumat topladığını başa düşdüm. Deyirdi ki, qacaqmalçıla maşğulam, ona görə də yarım milyon manat verməliyim. Çaşqın duruma düşmüsdüm. Anlamırdım ki, həmin pulu niye verməliyim, hansı qacaqmalçıdan səhəbet gedir. Ona dedim ki, özünü də bilirsınız ki, restoran biznesi ilə məşğul oluram. Mən qacaqmalçı deyiləm. O qədər pulumun olmadığı onlara dedim. Həmin pulu niye verməli olduğumu sorusudum. Cavab verdi ki, biznesin var, pulun var, verməlisən. Dedi ki, sən bir qızıl baliqsan ki, düşmüsən torumuza. Obyektim haqda da məlumat verirdi. Başa düşürdüm ki, barəmdə məlumat yığıblar. Pulumun olmadığını deyirdim, Təhsin Ağayev isə deyirdi ki, pulu verməyəcəksən, buradan da çıxmayaçaqsan!"

Ona dedim ki, axı mənim heç bir günahım yoxdur. Məni pula görə saxlamısızsa, xır-

MTN-də sahibkardan keçiyə görə 500 min dollar alıblar - zərərçəkən danışır

Əhməd Mirzəyev: "Dedilər ki, sənin buradan çıxmağının bir yolu var-pul..."

da-pa verim, el çəkin. Təhsin Ağayev dedi ki, cənabın göstərişidir, xırdaçılıq eləmə, işləyişikse, adımaza layiq hesabla işləyək. Sonradan bildim ki, cənab dedikləri nazirləri Eldar Mahmudovdur".

Ə.Mirzəyevin sözlərinə görə, onu həmin gün həbs ediblər: "Elə həmin gün heç bir günahım olmaya-olmaya həbs edib aparıb istintaq təcridxanasına yerləşdirildi. Dedi ki, guya Zaur adlı bir keçmiş prokurorluq işçisi ilə qacaqmalçılıq etmişəm, ölkəyə qədim əntiq əşyalar olan qızıldan keçi və qanadlı qoyun heykəlləri getirmişəm. Gedib Milli Elmlər Akademiyasının Arxeologiya və Etnoqrafiya İnstitu-

tundan bir arayış alıblar. Guya həmin keçi ilə qanadlı qoyun, özlerinin dediyi kimi, əntiq əşyaları, adımaza layiq hesabla işləyək. Sonradan bildim ki, cənab dedikləri nazirləri Eldar Mahmudovdur".

Ə.Mirzəyev deyir ki, o həbsdə olarken, qardaşı vəkillə müqavilə bağlayıb: "Vəkil yanına gəldi, durumumu dedim. Ailemə qatıldı. Həmin günlərdə Təhsin Ağayev məndən pulu verib-verməyəcəyimi soruşdu. Qardaşımı xəbər göndərmişim ki, məndən 500 min ma-

nat tələb edirlər, verməsem, buraxmayacaqlar. Ondan həmin məbləği düzəldib verməsini istəmişəm. 2 gün sonra vəkil gelib dedi ki, pul düzəlmir. Bunu dedim ki, axı mən ölkədən heç yana getməmişəm, sərhəd keçməmişəm, neca qacaqmalçılıq edə bilərəm? Dedi ki, artı suallar verəm, sənin buradan çıxmağının bir yolu var, pul..."

Ə.Mirzəyev deyir ki, o həbsdə olarken, qardaşı vəkillə müqavilə bağlayıb: "Vəkil yanına gəldi, durumumu dedim. Ailemə qatıldı. Həmin günlərdə Təhsin Ağayev məndən pulu verib-verməyəcəyimi soruşdu. Qardaşımı xəbər göndərmişim ki, məndən 500 min ma-

həbsdə olanda iştirakım olmadan obyektim həmin bankda girov qoyuldu, 375 min manat pulu da götürdürlər. Bundan sonra məni zəminə buraxdırılar. Həyatimda ilk dəfə istintaqda gördüyü hüquqşunas Zaur Əliyev isə həbsdə qaldı. Təhsin Ağayev dedi ki, hər ikinizi məhkəməyə göndərəcəyəm, barənde ittiham hökmü çıxacaq, amma özünü şərti verib azad edəcəklər".

Sahibkar deyir ki, 21 gün MTN-de saxlanıldıdan sonra azad olunub. Aylar sonra isə iş Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə göndərilib: "Məhkəmədə dedilər ki, oradan gələn ittihamlar təsdiqlənməlidir. Biz sə-

ne ancaq şərti cəza verməkə kömək edə bilərik. Həkim dedi ki, 100 min manat verecəksən, barəndə 5 il şərti cəza çıxarıla-caq. Məhkəmədə bir ekspertiza rəyi ortaya çıxdı. Rəyi Ədliyyə Nazirliyinin Məhkəmə Eksperti-zə Mərkəzi vermişdi. Rəydən belə aydın olurdu ki, MTN-də qədim əntiq əşya, tarixi əhəmiyyət kəsb edən eksponat kimi təqdim olunan keçi ilə qanadlı, buynuzlu qoyunun vur-tut üst-üstə 630 manat qiyməti var. Üstəlik, bir dekorativ baltanı da işə əlavə etmişdilər. Məlum oludu ki, həmin baltı dekorativ əşya olduğundan qiymətləndirməyiblər. Bu cür saxta, başdan-ayağa quraşdırma bir ittihamla həbs olunmamağı üçün məhkəmə məndən 100 min manat tələb edirdi. Uzun səhəbtlərdən sonra manatı dollara çevirib 100 min dollar alıllar. Saxta hökmələ məne 5 il şərti cəza verib buraxdırılar".

Ə.Mirzəyev ellindəki resepti göstərib deyir ki, MTN-də üz-ləşdiyi haqsızlıqlar, ədalətsizliklər üzündən əsəbləri pozulub, sehətinde ciddi problemlər yaranıb: "Günüm 5-6 cür dərman içməklə keçir. Mən Rusiya vətəndaşıyım, orada qazandığım pulu bura getirib ölkəmə biznes qurdum. Burada öz azərbaycanlılarına iş yeri açıb vətəndə yaşadırdım. Bu adamlar manım həyatımı qaraltdılar. İlərdir ki, banka borc ödəyirəm.

Mən prezident İlham Əliyevin güvenirəm. Bu gün mən prezidentdən pozulmuş haqqımın bərpa olunmasını istəyirəm. Baş prokuror Zakir Qaralovdan xahiş edirəm ki, iş üzrə qanuni qərar qəbul olunsun, barəmizdəki saxta hökm lağv edilsin".

□ E.ƏMMƏDƏLİYEV

Hicab məhbusu türmədən yazdı

"İctimai nəzarəti təmin edənlər şərlənirsə..."

Əsassız ittihamlarla 8 il azadlıqdan məhrum edilən və hazırda Qobustanda qapalı tipli həbsxanada cəza çəkən cənubnews.com internet qəzeti təsisçi-baş redaktoru, hicab məhbusu Araz Quliyev məqalə-müraciət göndərib. Onu təqdim edirik:

"Mən buradan aidiyəti qurumlara və ictimaiyyət nümayəndələrinə səslənirəm. Mətbuat ölkəmizin inkişafı, xalqımızın tərəqqisi üçün bir vasitədir. Mətbuat nümayəndələri ölkədəki bütün nöqsanları, sahəsindən asılı olmayıraq, gördüklerini yazmalı, qələmə almalı və yazılıqlarını mətbuat səhifələrinə çıxarıb səlahiyyətli orqanları bu nöqsanları aradan qaldırmağa çağırımlıdır. Onlar da mətbuatın təqnidlərini eşidib nöqsanı aradan qaldırmağa çalışmalı və bu sahəyə nəzarəti daha da gücləndirməlidir. Əgər belə olarsa, böyük mütəfəkkirələr demiş, mətbuat xalqın danlayan dili, görən gözü, eşidən qulağı olar.

Amma, çox təessüflər olsun ki, xalqın dilini lal, gözünü kor etmək istəyənlər həle də öz əməllərindən el çəkmək istəmir. Cənub bölgəsində fəaliyyət göstərən, baş redaktoru olduğum cənubnews.com in-

yağış yağan kimi su dəryaçasına döñür. Həmçinin "Park bulvar" adı ilə Vləş çayı ətrafına yüz minlərlə manat pul xərclənir, ağaç əkili və bir azca çayın suyu artan kimi bu pullar göye sovrulur və s.

Bu siyahını uzatmaq da olar. İcra başçısı Rafil Hüseyinov da bu tanqidi yazılarından qəzəblənərək bu addimə atıb və bununla da demək olar ki, ölkə başçısı İlham Əliyevin son çıxışlarında xalqdan ictimai nəzarətin gücləndirilməsini istəmişdi. Bəs ictimai nəzarəti təmin edənlər təzyiqlərə məruz qalırsa, cərimələnirsə,

şərlənib həbsə atılırsa, onlar baş verənlərə necə nəzarət et-sinlər? Yoxsa, icra başçıları, səlahiyyətli dairələr ictimai nəzarətin yalnız tərifdən ibarət olduğunu başa düşürlər? Onlar bilməlidir ki, belə təzyiqlərlə bizi bu yoldan döndərə bilməyəcəklər. Təzyiqlər artıqca bizim mübarizəmiz daha da güclənəcək.

Yuxarıda yazılınları nəzəre alıb aidiyəti qurumları, ictimaiyyət nümayəndələrini bu sahəyə diqqətini artırmağa, mətbuatı boğanlara qarşı lazımlı addımları atmağa çağırıram. Oxucularımı isə təşəkkür edib onlardan dəstəklərini daha da artırmağı xahiş edirəm".

□ NURLAN

The screenshot shows the INTERPOL website's search results page. It displays a wanted person profile for "ALIYEV, ELSEVIR". The profile includes the following information:

- Present family name: ALIYEV
- Given name: ELSEVIR
- Sex: Male
- Date of birth: 05-01-1954 (60 years old)
- Language spoken: Azerbaijani
- Nationality: Azerbaijan

The profile also indicates that the person was wanted by the judicial authorities of Azerbaijan for prosecution / to serve.

Daha bir iş adamı beynəlxalq axtarışa verildi

Azərbaycan dələduzluqda təqsirləndirilən şəxs barəsində beynəlxalq axtarış elan edib. APA-nın məlumatına görə, bu barədə İnterpolun saytında məlumat yerləşdirilib.

Məlumatda qeyd olunur ki, 61 yaşlı Elsevər Əliyev dələduzluqda ittiham olunur. O, Azərbaycandan qaçırdığı üçün barəsində dövlətlərə arası axtarış elan olunub və saxlanılması üçün İnterpol müraciət edilib.

APA-nın eldə etdiyi məlumatata görə, E. Əliyev əczaçılığı fealiyyəti ilə məşğul olub.

"Seyid"ın facebook tanışlığı qəttilə bitdi

Qatil iki ay əvvəl evlənibmiş...

Bəki Apelyasiya Məhkəməsində Bakı şəhər sahəsi Hafiz Səmədovun (1981-ci il təvəllüdü) CM-in 120.1-ci (qəsdən adam öldürmə) maddəsi ilə təqsirəndirilməsinə dair cinayət işi üzrə məhkəmə prosesi yekunlaşdırılmış (oxu.az).

Ötən il dekabrın 16-da saat 18 radələrində Sabunçu Rayon Polis İdarəsi və 12-ci polis bölməsinin əməkdaşları Ramana qəsəbəsində həyətyanı sahədə, yere basdırılan soyuducuda bədəni üzərində zorakılıq əlamətləri olan Əli Seyidovun (1988-ci il təv.) meyitini aşkar ediblər.

Ekspertin iştirakı ilə hadisə yerinə və meyite baxış keçirilib, maddi sübətlər götürülüb və digər zəruri prosessual hərəkətlər yerinə yetirilib. Ərtəsi gün əvvəller məhkəmə olunan Hafiz Səmədov RPİ-yə könüllü gələrək Əli Seyidovu öldürməsini etiraf edib.

İstintaqla müyyən edilib ki, dekabrın 10-da Hafiz Səmədov

tənisi Əli Seyidovla Ramana qəsəbəsində kirayədə yaşıdığı yeni tikili dənə narkotik vəsite qəbul edərkən şəxsi münasibətlər zəminində aralarında mübahisə yaranıb.

Mübahisə zamanı Hafiz Əlinin sıfət və boyun nahiyyələrinə dəmir parçası ilə xəsarətlər yetirərək onu qətəl yetirib. Sonra onun başına selləfan torba keçi-

rib, boyun və ayaqlarını yapışdırıcı lentlə bağlayıb və meyitini evdə olan soyuducunun içərisinə yerləşdirərək elə soyuducu qarışq evin həyətyanı sahəsində basdırıb.

Məhkəmə prosesində Hafiz Səmədov hadisədən 2 ay əvvəl evləndiyini bildirib. Əli ilə sosial şəbəkədə tanış olub, bir neçə dəfə telefonla danışdıqdan son-

ra onunla görüşüb və evinə dəvet edib. Birlikdə narkotik qəbul etdiğən sonra Əli Hafizin arvadı Sevinc haqda nələyiq ifadələr işlədir. Mübahisəyə də məhz bu səbəb olub.

Dövlət ittihamıçısı məhkəmədən təqsirləndirilən şəxsin 12 il 6 ay müddətinə cəzalandırılmasını xahiş edib. Lakin mərumun atası Səfer Seyidov bu na etiraz edib və Səmədova 20 il cəza verilməsini istəyib: "Bu adam əvvəller də narkotik istifadə etdiyinə görə məhkəmələnub. Mənim 13 günlük nəvəm atasız qalıb. Hafiz oğlumu öldürmək üçün pul alıb, onu sıfarişle öldürüb".

Bundan sonra Hafiz Səmədov zərərçəkənə müraciət edərək əməlindən peşman olduğunu bildirib: "Mən atasız-anasız seyidəm. Yetimin, seyidin qəlbini dayan bir gün mütləq cezasını çeker. Səni də mənəm cəddim tutacaq, sənə də bir şey olacaq. Sənin oğlunun eçəli ora qədər idi, hər kəsin bir taleyi var. O,indi haqq dünyasındadır, orada rahatdır. Amma burada mən, ailəm, onun ailesi əzab çəkir".

Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin hökmü ilə H.Səmədov 12 il müddətinə azadlıqladan məhrum edilib.

Zərərçəkmiş şəxsin hüquqi varisi Səfer Seyidov hökmədən apelyasiya şikayəti verərək təqsirləndirilən şəxşa daha ağır cəza verilməsini xahiş edib. Bakı Apelyasiya Məhkəməsi zərərçəkmişin şikayətini təmin etməyib və birinci instansiya məhkəməsinin hökmünü qüvvəsində saxlayıb.

Sevə-sevə... ifşa siyaseti

Sevinc TELMANQIZI
 s.qurbanova@gmail.com

ölkədə hansısa iri məmər, deputat, nazir... "vurulanda" çoxsaylı sual işarələri nə zaman yox olur, bilirsizmi? Başqa bir yapçı, məmər onun haqqında ifşa edici sözler deyəndə. O zaman sadə xalq anlayır ki, bəli, onun ipi çəkilib, üstündən xətt qoyulub, qələmi qırılıb və sair tipli mafiya jarqonları. Yəni süküt pozulana qədər ortada çoxsaylı versiyalar dolaşır: bəlkə oyundur, bəlkə daha yüksək vəzifəyə aparacaqlar, bəlkə... Ta ki, o möhtərəmi zatlar dillərindən qifli götürənə qədər.

Təsəvvür edin ki, Milli Məclisin Hüquq siyaseti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli deyir ki, Eldar Mahmudov kimi riyakar şəxsin fealiyyəti ilə ölkəmizdəki ictimai-siyasi sabitliyin və təhlükəsizliyin heç bir əlaqəsi olmayıb. Heç nə demirəm, təkcə adamin sədri olduğu komissiyanın adına və dediyi sözlərə baxaq. Hüquqla yaxından-uzaqdan əlaqəsi varmı? Biz bir il əvvəl, bu cürünü demirəm, bir az daha yumşağıni deyəndə kasset, video, şəntaj səhbətləri havada uçuşmurdu? Bir ildə, bir aydami dəyişdi adam, onun xidmeti, fəaliyyəti?

Baxırsan, o biri tərəfdə başqası Eldar Mahmudovun öz atasına ucaltdığı heykəli uçurur. Adama deməzlərmi ki, bu heykəl niye, hansı əsasla qoyulmuşdur? Bəs indi hansı mənmişlərə uçurursuz?

Əslində isə mənzərə o qədər klassik və tanışdır ki. Necə deyərlər, biz bu kinonu çox görmüşük. Əli İnsanov "vurulan"da, başda həmin vaxtkı tehsil naziri Misir Mərdanov olmaqla, Qəribi Azərbaycandan olan alimlərin, müəllimlərin.... yığışib, ona qarşı sözərək deməsi kimin yadından çıxbı? Adamlar bircə saatın içinde 60 illik Qəribi azərbaycanlı "itəledilər" Gürcüstana. Ağısaqqallardan biri qalxıb dedi ki, bəs Əli İnsanovun doğulduğu Ləmbəlli kəndi, ümumiyyətlə, Gürcüstana daxildir, Ermenistana dəqli yoxdur. Tədbirdə şəxşən iştirak etdiyim üçün yadımdadır. Bu sözləri eşidən tədbir iştirakçıları "barıtın çıxlığından" nətər güldürsə... amma heç kim də bu fikri inkar etmədi. Çünkü həmin ərefədə Əli İnsanovun gürcüstanlı olması daha məsləhətli idi... Halbuki nazir olduğu vaxtda xəstəxanalarda süpürgəcindən tutmuş, laboratoriya işçisində qədər hər kəsin Qəribi Azərbaycandan olması bir aksiomə idi. Şəhiyyə sisteminde işləmək üçün doğulduğun bölge az qala vizit kartı kimi bir şey idi. Amma kimə deyirsə? Bir anda hamı amneziyaya uğramışdı.

Ya da sabiq deputat Guler Əhmədova nümunəsində. Gündə yüz yol bir-birinə can deyib, can eşidənlər bircə günde içinde düşmənə çevriləndilərmi, təmiz qan arayışına çıxmadılar? Həmin vaxt Bakı Metropoliteninin reisi olmuş Tağı Əhmədovun sitati kimin yadından çıxbı? Çıxbısa, xatırladaq: "Güler Əhmədovanın nənəsi erməni olub, biz o qədər ürəyiaçq xalqıq ki, bunu bile-bile onun millət vəkili olmasına şərait yaratmışıq. Guler Əhmədova hansı fırıldاقından 1 milyon pul qoparıb, gedib özüne ev alıb və eli indinin özündə də həmin evdə yaşayır. Guler son vaxtlar o qədər cızığından çıxmışdı ki, YAP-in üzvü ola-ola partiyinə iclaslarına gəlmir, deputatlıq etdiyi rayonun icra başçısı ilə yola getmirdi. Mən həmişə demişəm ki, nə qədər ki, Azərbaycanda yüksək vəzifələri təmizqanlı azərbaycanlılar tutmur, bələ hallar baş verəcək". Zəruri bir xatırlatma edim ki, Guler Əhmədova bu açıqlamaya cavab verəndən bir gün sonra həbs edildi. Yəni hər şey o qədər ince qrafiklə cızılır ki, nə bir addım sağa, nə bir addım sola çıxmak mümkündür.

Amma indi eksleri ifşa edənlərdən niye belə etdiyini soruşsan... qayıdır qulağına piçildiyəcək ki, yox ee, çox yaxşı adamdır, yaxın da dostum olub, özünün də xətrini çox istəyirəm.. Amma belə lazımdı, bu, oyundu, mənim də balalara rımn var...

Ona görə də çox vaxt bu hökumətdaxili dəstəyi, bir-biri mütəfaeni çox da ciddiye almaq lazım deyil. Canavarlar niye ağız-ağıza yatırlar, bilirsizmi? Bilirsiz! Bax, belə günlər üçün. Mən o vurular məmurlar, nazirlər üçün müdafiə komitəsi təşkil etmək fikrindən uzağam. Bu gün əvvəl edilsələr, sabahdan daha qəddar, daha korruption... olacaqlar. Hətta əvvəlkindən qat-qat artıq. Elədirdə, bu xoşgörü niye?

Odur ki, belə hadisələri ancaq film kimi izleyin. Sonu əvvəlində bəlli olan melodrama kimi, məsələn. Önce "vurular", sonra eks dostları dövriyyəyə girib onları ifşa edir, ardınca zəhmətkeşlər efir terroruna başlayır, sonra...

Sonrası sağlığınız, gözəlliyiniz. Gəlsin yeni məmər, yeni yeyinti, yeni korrupsiya, bir sözə, köhnə həyat...

Ölkəyə qəpik-quruşa gətirilən quru meyvələr 10-40 dəfə baha satılır

Vahid Məhərrəmov: "Ölkəyə gətirilən inəklər 30 manata rəsmiləşdirilib..."

Kəşyfindığı (qabığı təmizlənmiş) - 37 qəpik
Qabığı təmizlənmiş badam - 35 qəpik
Qabığı təmizlənmiş qoz - 75 qəpik
Limon (qurudulmuş) - 30 qəpik
Laymalar - 23 qəpik
Ananas (təzə və ya qurudulmuş) - 23 qəpik
Qurudulmuş qara gavalı - 33 qəpik
Qurudulmuş üzüm - 37 qəpik
Qurudulmuş ərik - 31 qəpik
Portaçal (təzə) - 24 qəpik
Təzə üzüm - 24 qəpik
Alma - 24 qəpik
Armud - 26 qəpik
Qabılı qoz - 49 qəpik
Qabılı püstə - 95 qəpik
Qabılı şabalıd - 37 qəpik
Hind qozu (quru) - 31 qəpik
Qabığı təmizlənmiş qoz - 75 qəpik

Qabılı şabalıd - 4-7 manat
Təmizlənmiş findiq - 11-13 manat
Armud - 4 manat
Qabılı badam - 17 manat
Keşyfindığı (qabığı təmizlənmiş) - 9 manat

Yasıl alma (təzə) - 2 manat
Qurudulmuş alma - 3 manat
Təmizlənmiş qoz - 16 manat
Təmizlənmiş badam - 15-17 manat
Qurudulmuş ananas - 5 manat
Üzüm - 2 manat
Kişmiş (qara) - 7-9 manat

qiyətmətinədir. Bu məhsullar iştehlakçılarına dəyərindən 15-20 dəfə baha qiyəmətə satılır".

Qeyd edək ki, "Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında" qarun təsdiqlənib. Bundan başqa, sahibkarlığın dəstəklənməsi məqsədilə bir neçə tədbir həyata keçirilib. Bu na qeydiyyatı edir. Qoyun ise 10 manata imiş. Yəni 1 kilogram qoyun ətinin qiyəmtərinə rəsmiyyətli təsdiqlənib. Diri toyuqlar 58 qəpik yədidi. 1610 manatlıdır. 1600 manatlıdır. 359 manatlıdır. VIRTUALAZ.ORG

Azərbaycanın ən böyük bankında ciddi ixtisarlar olacaq

Samir Şərifov: "Bu, qənaət rejiminin tətbiqi ilə bağlıdır..."

Azərbaycan Beynəlxalq Bankında (ABB) ciddi ixtisarlar aparılılaq. Bunu "APA-Economics"ə maliyyə naziri Samir Şərifov bildirib. Nazir qeyd edib ki, bu addım bankda qənaət rejiminin tətbiqi ilə bağlıdır: "Bankın kollektivinin 25-30%-i ixtisar olunacaq. Bu, qənaət rejiminin tətbiqi ilə bağlıdır". S. Şərifov bildirib ki, bankda korporativ idarəetmə də xeyli tekmilləşdiriləcək.

Bundan başqa, nazir əlavə edib ki, ABB-nin sağlamlaşdırılması prosesi öz axarı ilə davam edir: "Bildiyiniz kimi, problemlər aktivlər "Aqrarkredit" tərəfindən alınır. Bir sözə, bankın sağlamlaşdırılması istiqamətində bütün zəruri tədbirlər görülür".

“Atalığım anama deyirdi, eve gəlse, öldürüb gizlədək...”

Evdən qovulan uşaq: “Atalığım mənə zorla araq içirdirdi...”

Azerbaycan Uşaqlar Birliyinin sığınacağına yerləşdirilən mavi gözlü, sarı saçlı Mişanın başına gələnlərdən çoxları xəbərdardır. Onun ayaq barmaqları donvurmadan amputasiya olunub. Sonradan Bakıdakı 5 saylı klinik xəstəxanada əməliyyat edərək ayaq barmaqlarını da kəsiblər.

Valideynləri tərəfindən narkomandır, Rusiyada evdən qovulmuş 2005-ci il həbs edilib. Atam heç vaxt təvəllüdü Mixail Andreyeviç İvanişinin əməliyyatı ilə bağlı bu ilin martında məlumat verilib. İndi Mixalil əsil arabasındadır. Ailesi isə Rusiyaya qaçıb. Mişa isə deyir ki, hele də qorxur:

- Atalığım mənə zorla araq içirdirdi. Sonra da şrisə araq dolduraraq 2 yaşı qardaşının boğazına tökürdü. Qardaşım acı olduğuna görə araq yerə tüpürəndə atalığım hirslenirdi. Amma qardaşımı incitmirdi, ona hirslenəndə də mənə döyürdü.

- *Bəs anan səni qorumurdus?*

- Yox, anam da həmişə sərəxş olurdu. Atalığımın dostları hər gün biza gelirdi, bir yerde içirdilər. Anam da atalığım kimi məni sevmirdi. Mən heç kim sevmeyid. Nə atam, nə anam, nə də atalığım...

Beyləqan rayonunun Binci Şahsevən kəndində yaşayırdı. Ata-anam rus, atalığım isə azərbaycanlıdır. Anam deyirdi ki, əsl atan mənə döymüşdü, ac saxla-

mışdı. Ona görə də gündüz lər anbardan çıxmaga qorxurdum. Sonra yeriye bilədim, yixildim. Qonşular mənə həkimə apardılar. Oradan da Bakıdakı xəstəxanaya getirdilər. Atalığım içib xəstəxanaya gəlməşdi. Mən də gedib evin yanındaki anbara girdim. Onda şoraba saxlayırdılar. 5 gün qaranlıqla şoraba yeyib yatdım. Gecələr səsleri ni eşidirdim. Atalığım anama deyirdi ki, eve gəlse, öldürüb gizlədəcəm. Bir neçə dəfə evdən qaçmışdım. Po lislər mənə getirib atalığımı vermişdilər. Atalığım isə mənə döymüşdü, ac saxla-

lärlər göstərəcəm. Polis olanda isə uşaqlarını döyen ataları həbs edəcəm. Ona görə də məktəbə getmək istəyirəm.

Kəməle Ağazadə isə deyir ki, valideynləri Mişanı evdən qovandan sonra uşaq zırzəmədə qalıb: “Fevralda günlərlə zırzəmədə qalan Mişanın ayaq barmaqlarında qanqrena başlayıb. Buna görə də uşaqın bütün barmaqlarını amputasiya etdi. Əməliyyatdan sonra Mişanın ayaq barmaqlarında hərəkət etməyə məcbur olub. Uşaqda regenerasiya prosesi çox yavaş gedir. Mişanın hələ uzun müddət müalicə almmalıdır”.

Hazırda Azərbaycan Uşaqlar Birliyinin sığınacında Mişan kimi valideynləri tərəfindən atılmış 35 uşaq məskunlaşdır. Onların arasında televiziyadakı tanışlıq verilişlərinde tanış olub evlənənlərin də uşaqları var...

Sığınacı tərk edəndə Mişan arxamızca səslənir: “Təkcə qardaşımı görmək istəyirəm. Siz onu bura gətirə bilərsiniz? Onun üçün çox dərəcədən istəyirəm, fotoqraf, bir də polis olmaq istəyirəm. Fotoaparatom olandan sonra uşaqları döyen ataların, anaların şəkillərini çəkib insan-

□ (Virtualaz.org)

Kişilər!!! Axırıncı sans!!!

İsrail təbabəti tətbiq edilir!

Əgər Siz nə Azərbaycanda, nə de xaricdə heç kim kömək edə bilməyibsə, onda yaxşı insanlara, aşağıdakı xəstəlikləri, keyfiyyətlə, qısa müddətə və tam müalicəsinə d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

* Cinsi zeiflik, meyilin və ereksiyanın azalması tam impontensiyyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)

* Cinsi marağın və cinsi aktların azalması

* Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayıraq)

* Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)

* Prostatitlər. Prostat vezin böyüüməsi və ya kiçilməsi

* Prostat adenomasi (vəzidə düyünlərin əmələ gəlməsi)

* Cinsi vəzilərin-xayaların böyüməsi və ya kiçilməsi

* Qasıl-xayalıqdə sizilti, küt və ya kəskin ağrılar

* Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması

* Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi

* Cinsi üzvün düyünlə birdən əyilməsi (Peyroni xəstələr)

* Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkısfəsizliyi

* Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)

* Hormonal və ihtiabalı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)

* Yuxusu zu luq və yuxu pozuntuları

* Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması

* Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları

* Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması

* Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalıqlar və ağırlaşmalar

* Saçların bütün formalatda tökülməsi. Sizanaqlar

* Yuxuda ikən və yuxudan qalxanda qan təzyiqinin yüksək qalxması

* Boyun, baş, bel, ayaq ağrıları və osteoondroz

* Onurğa sütununun yırtığı, quluncların dərmənsiz müalicəsi

Hekimə zəng etmək üçün (saat 11.00-dan sonra)

Tel: (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com doktor Vaiz Səmədov.

İlhamə Quliyevanın vəziyyəti ağırlaşdı

“Görünür, Mehriban Hüseynova mənə kifayət qədər çoxlu psixotrop dərmanlar içirdib...”

Xalq artisti İlhamə Quliyevanın vəziyyəti ağırlaşır. Bu barədə “Yeni Müsavat”a danışan müğənni bildirib ki, sehhətində yaranan ciddi fəsadlara görə tez bir zamanda xəstəxanaya yerləşəcək:

“Səhhətimdə ciddi fəsadlar yaranıb. Vəziyyətim çox pisdir, özüm heç yaxşı hiss etmirəm. Dizimə qədər çiban yarıları çıxıb. Buna görə ayaqlarım demək olar ki, yet tutmur, yeriya bilmirəm... Tezliklə analizlərimi verib xəstəxanada yatacam. Görünür, o (keçmiş köməkçisi Mehriban Hüseynovanı nəzərdə tutur - X.G.) mənə kifayət qədər çoxlu psixotrop dərmanlar içirdib. Fəsadların hamısı üzə çıxmaga başlayıb. Bir müddət bundan əvvəl ürək əməliyyatı keçirdikdən sonra damarlarım problem yaranıb. Ona görə bu yaxınlarda Türkiyədə ayağımdan əməliyyat olundum. Türkiyədən qaydanda hər şey yaxşı idi. Lakin sonra vəziyyətim yenidən pisləşməyə, ayağımda fəsadlı çiban yarıları əmələ gəlməyə başladı”.

Xalq artisti keçmiş köməkçisi Mehriban Hüseynova ilə bağlı yayılan növbəti videodan da danışır: “Bildiğiniz kimi, o videoda Mehriban öz ailəsinə dualar edir, menim isə ölməyi mi arzulayıb. Həmin video məlum qalmaqla baş verməmişdən əvvəl - təxminən avqust ayında çəkilib, mənim yanında işlədiyi vaxta təsadüf edir. Ümumiyyətlə isə, o, 2015-ci ilin ilk günlərində mənə qarşı oyunlar aparmağa başlamışdı. Həmin vaxt indiki ayağında çıxan yaralar mənim sinəmədək gəlib catmışdı”.

Müğənni keçmiş köməkçisinin həbsi ilə də bağlı açıqlama verib: “Hazırda Kürdəxanada, “İçəridədir”. Evə buraxılması üçün müraciət etmişdi, lakin qəbul edilməyib. Prosesə bağlı vəkilimin özü açıqlama verəcək”.

Xatırladaq ki, bir neçə gün bundan önce İlhamə Quliyevanın mətbuatı açıqlamasında evinde köməkçi işləmiş Mehriban Hüseynovanın onun adından saxta vəsiyyətnamə yazdırıb, var-dövlətini əla keçirmək, damarına zəhərli və psixotrop dərmanlar qatmaqla, onu öldürmək istədiyi, evindən külli miqdarda pul və digər qiymətli əşyalar oğurladığını iddia etmişdi.

Müğənni bununla bağlı əlində dəlil və sübutların, videodən təqdim edilmişlerin, səs yazmalarının olduğunu deyərək, hətta köməkçisi ilə bağlı bir görüntünün mətbuatı təqdim də etmişdi. Bir neçə gün sonra isə Mehriban Hüseynova Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsinin əməkdaşları tərəfindən həbs edilmişdi.

□ Xalidə GƏRAY

Elan

Qəbələ rayonu Vəndam kəndində parket fabriki bütün avadanlıqları ilə birlikdə çox ucuz qiymətə (7500 AZN) təcili satılır.

Tel: 070 335 90 15

Binaeqədi-Xirdalan şəhəsi yaşayış massivi, Respublika Dövlət Yol Polisinin yaxınlığında əlverişli qiymətə 4 sot torpaq sahəsi satılır. 2,5 metr hündürlükde daş həsarın içərisində, əla yerde. İşləq, qaz, su 15 m. məsafədə yerləşir. Yenilənmiş kanalizasiya xətti, meyvə ağacları var. Yol asfalt-beton.

Tel: (050) 614-40-24

Babasil xəstəliyinin ən müasir metodla MÜALİCƏSİ

Almaniyanın məşhur “Karl Etorts” firmasının aparati ilə Moskva şəhəri proktologiya ETM-də xüsusi hazırlıq keçmiş həkim tərəfindən qansız, ağrısız, yataq rejimi gozəlmədən - lateks halqa qoyulması.

ŞƏLİMOV FƏRMAN

Tel: (055) 776-70-34